NUMER 208.

DZIENNIK POWSZECHNY

5/17 Września 1862 r.

BIURO REDAKCJI:
Krakowskie-Przedmieście
Nr. 415.

Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku, nie zwracają się.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA:
w Biurze Redakcji
Nr. 415.

Oraz na wszystkich Stacjach Pocztowych w Cesarstwie i Królestwie.

Prenumerata w Warszawie:
Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2.
Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Środa, 17 Września 1862.

Prenumerata na Prowincyi:
Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30.
Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

UWIADOMIENIE.

Redakcja „Dziennika Powszechnego„ uprasza Czytelników swoich tak w Warszawie jak i na prowincji mieszkających, o pośpieszenie z wniesieniem prenumeraty za rozpoczynający się z d. 1 Października 1862 roku kwartał.

Cena Dziennika w Warszawie:	*rocznie*	R 8
	półrocz.	„ 4
	kwartal.	„ 2
	miesięcz.	„ — k 67
Na Prowincji:	*rocznie*	„ 9 „ 20
	półrocz.	„ 4 „ 60
	kwartal.	„ 2 „ 30

Za przesyłkę w kopertach kwar. rs. 1.

W Warszawie, prenumerata przyjmuje się w Kantorze Głównym Redakcji, wdomu pod Nr. 415, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście, oraz w kantorach: *Achcika* przy ulicy Marszałkowskiej Nr 1065, *Bysińskiego* w domu Skwarcowa; *Błaszkowskiego* na Krakowskiem-Przedmieściu Nr 395; *Dąbrowskiego* przy ulicy Marszałkowskiej Nr 1376; *Dąbrowski* ulica Czysta Nr 415*a*; *Dębińskiej* przy ulicy Długiej Nr 489*d*; *Grabowskiego* przy ulicy Granicznej Nr 967; *Kwaśniewskiego* przy ulicy Elektoralnej; *Kalinowskiego* przy ulicy Senatorskiej Nr 463; *Kędzierżawskiego* przy rogu ulic Żelaznej i Chłodnej; *Potrzebskiego* róg ulicy Nowy-Świat i Chmielnej; *Rutscha* przy ulicy Nowy-Świat i Książęcej; Florjana *Rozmanith* przy ulicy Sto-Jańskiej; *S. Rozmanith* przy ulicy Nowy-Świat; *Stapfa* przy ulicy Przejazd Nr 644; *Segedy* przy ulicy Długiej; *Schustra* przy ulicy Wierzbowej Nr 473- *J.Tytz'a* przy ulicy Miodowej Nr 489 lit. C, *Tybuchowskiego* przy ulicy Nowy-Świat Nr 1300, *Krajewskiego* róg Ś-to Krzyzkiej Nr 1352 *b.* i u M. *Cohn* przy ulicy Żabiej w pałacu Zamojskich.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

w Imieniu Najjaśniejszego
ALEKSANDRA II,
Cesarza Wszech Rosji, Króla Polskiego,
&., &., &.
Rada Administracyjna Królestwa.

W rozwinięciu artykułów 13, 89 i 107 Prawa o oczynszowaniu z urzędu, Najwyżej pod dniem 24 Maja (5 Czerwca) 1862 r. zatwierdzonego i na mocy artykułu 2 i 3 Najwyższego z tejże daty Ukazu:

zważywszy,

że celem ułatwienia przemiany stosunków rolniczych w Królestwie, potrzeba bliżej i stanowczo oznaczyć, w jaki sposób i przez kogo reprezentowani być mają nieletni posiadacze osad, pod Ukaz Najwyższy z dnia 26 Maja (7 Czerwca) 1846 podchodzących, tak przy układach dobrowolnych z tego powodu zawieranych, jako też przy działaniu z Urzędu Komisij i Delegacij Czynszowych; zapatrzywszy się na obowiązujące co do opiek przepisy, zawarte w Tytule X Kodeksu Cywilnego Polskiego — oraz w księdze III-ej, rozdziale II-im Ustawy o Sądach Gminnych — na przedstawienie Komisji Rządowej Sprawiedliwości postanowiła i stanowi:

Artykuł 1. W każdym razie, gdy między właścicielem dóbr a osadnikami o ustanowienie czynszów wieczystych lub długoletnich, o separację i zamianę gruntów, o rozdział wspólności, lub zniesienie służebności i dogodności, zajdą umowy dobrowolne, lub gdy wywołane zostanie przez którąbądź ze stron działanie władz z urzędu, — nieletni posiadacze osad, pod Ukaz Najwyższy z roku 1846 podpadających, reprezentowani być mają:

a) Gdy ojciec lub matka nieletnich żyją, samem prawem przez pozostałego przy życiu małżonka.

b) W razie śmierci obojga rodziców, również samem prawem przez opiekuna nadanego przez ojca lub matkę, a w braku tego, przez dziada nieletnich z ojca lub matki.

c) W braku osób powyżej samem prawem do opieki powołanych i gdyby takowa dla nieletnich ustanowioną jeszcze nie była, Wójt Gminy z urzędu zwoła radę familijną, złożoną z czterech najbliższych krewnych tychże nieletnich, w tej samej wsi lub w sąsiedztwie zamieszkałych, a gdyby takich nie było, z czterech zamożniejszych i z uczciwości znanych mieszkańców Gminy, którzy Opiekuna wybiorą.

Art. 2. Opiekun, czy to z samego prawa reprezentujący nieletnich, czy przez Radę familijną wybrany, mocen jest ważnie w imieniu tychże nieletnich zawierać wszelkie układy dotyczące przemiany stosunków rolniczych; w razie sporów o własność budynków, o wartość załóg i zasiewu, zapisywać się na Sąd polubowny, i brać wszelki udział przy czynnościach z urzędu Komisji i Delegacji Czynszowych, a to bez potrzeby uzyskiwania upoważnienia rady familijnej i bez odnoszenia się o potwierdzenie do Trybunału Cywilnego.

Art. 3. Jeżeli nieletni przed ukończeniem lat 21 zawarł związki małżeńskie, przez to samo nabywa prawo działać i układać się przy przemianie stosunków rolniczych, jak pełnoletni.

Art. 4. Małoletni bezżenni po ukończeniu lat 18, gdy się okażą zdolnymi do zarządu osadą, mogą być przez Radę familijną usamowolnieni, a na zasadzie tego działać i układać się przy przemianie stosunków rolnych, bez dalszego nadzoru ze strony tejże Rady.

Art. 5. Uchwały Rady familijnej w przedmiotach powyższych w urzędzie Wójtów Gmin sporządzane, wolne są od opłat stemplowych.

Art. 6. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone być ma, Komisjom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości, w czem do której należy, poleca.

Działo się w Warszawie, dnia 28 Sierpnia (9 Września) 1862 roku.

Wielki Książę Namiestnik
(podpisano) „KONSTANTY.„

Naczelnik Rządu Cywilnego,
(podpisano) A. Hr. *Wielopolski*,
Margrabia Myszkowski.

Dyrektor Główny Prezydujący w Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Członek Rady Stanu
(podpisano) Leon *Dembowski.*

Sekretarz Stanu
(podpisano) *Enoch.*

ROZKAZ
do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.
W Warszawie d. 21 Sierp. (2 Wrz.) 1862 r.

I. Przez Najwyższe Rozkazy Jego Cesarsko-Królewskiej Mości.

w Libawie, d. 20 Lipca (1 Sierpnia) 1862 r.

Mianowani. — Członek Rady Powiatu Hrubieszowskiego Franciszek *Węgleński*, Zastępca Członka Rady Powiatu Pułtuskiego Aleksander *Kurtz*, i Członek Rady Miejskiej m. Warszawy Matias *Rosen*, pierwszy stałym, a ostatni czasowymi na r. 1862 Członkami Rady Stanu Królestwa Polskiego 12 (24) Lipca. Dyrektor Wydziału Kontroli i Podatków stałych w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, Rzeczywisty Radca Stanu *Janiszowski*, p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego w tejże Komisji do powrotu Radcy Tajnego *Łęskiego* z urlopu, z prawem zasiadania w tym czasie w Radzie Administracyjnej.

Otrzymuje urlop za granicę: — Prezes Banku Polskiego, czasowo p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, Radca Tajny *Niepokojczycki*, na miesięcy 3.

w Krasnem Siele d. 31 Lip. (12 Sierp.) 1862 r.

Mianowani.—Sekretarz Stanu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, Sekretarz Stanu przy Radzie Stanu Królestwa Polskiego, Rzeczywisty Radca Stanu *Enoch*, Sekretarzem Stanu przy Radzie Administracyjnej Królestwa, z pozostawieniem w obecnej godności i przy dotychczasowych obowiązkach.—P. o. Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej Królestwa *Kretkowski*, pełniącym obowiązki Prezesa Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Królestwie.

Uwolniony od obowiązków na własne żądanie.— Prezes Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, Radca Tajny *Białoskórski*, z pozostawieniem Stałym Członkiem Rady Stanu Królestwa.

II. Przez Postanowienie Departamentu Heroldji Rządzącego Senatu.

w Petersburgu d. 30 Lipca (11 Sierp.) 1862 r.

Posunięty za wysługę lat na Asesora Kolegialnego:— b. Urzędnik do szczególnych poruczeń przy Ministrze Sekretarzu Stanu Królestwa Polskiego, a obecnie Pomocnik Starszego Urzędnika Sekretarjatu Stanu VII klasy, Radca Honorowy Władysław *Wołowski*, ze starszeństwem od dnia 20 Lutego 1862 r.

III. Przez Postanowienie Namiestnika w Królestwie Polskiem.

W Radzie Stanu Królestwa.—Otrzymują urlop za granicę:—Radca Stanu Królestwa *Bagniewski* i Nadetatowy Referendarz Stanu w Radzie Stanu Roman *Bierzyński*, na dni 29. Podsekretarz klasy 2ej Kancelarji tejże Rady Stanu Józef *Braun*, na dni 28.

IV. Przez Postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. — Otrzymują urlop za granicę: — Profesorowie Cesarsko-Królewskiej Warszawskiej Medyko - Chirurgicznej Akademji: Henryk *Hoyer*, Polikarp *Girsztowt*, Teofil *Wisłocki*, Ludwik *Hirszfeld*, Nauczyciel Gimnazjum Realnego w Warszawie Piotr *Skrzypiński*; Nauczyciele Szkoły Powiatowej, przy ulicy Rymarskiej w Warszawie Antoni *Celichowski*, przy ulicy Leszno w Warszawie Ludwik *Buszard*, na czas wakacij; Nauczyciel Religji przy Gimnazjum Gubernialnem w Warszawie, Ksiądz Piotr *Stojakowski*, na miesiąc Sierpień; Podinspektor Cesarsko-Królewskiej Medyko - Chirurgicznej Akademji Wincenty *Janowicz;* Dyrektor Szkoły Rabinów Jakób *Tugendhold* i Nauczyciel tejże Szkoły Mojżesz *Cylków*, na dni 28; Guwerner b. Instytutu Szlacheckiego Beniamin *Mottier*, na miesiąc wakacyjny.

Mianowani:—Członek Rady Wychowania i Wizytator Szkół, Radca Stanu Hieronim *Krzyżanowski*, Wice-Dyrektorem Wydziału Wyznań w Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dyrektor Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego i Leśnictwa w Marymoncie Stanisław *Przystański*, p. o. Wice-Dyrektora Wydziału Oświecenia w tejże Komisji Rządowej; Zarządzający Sekcją Oświecenia tamże Stanisław *Kosiński*, Naczelnikiem Sekcji Wyznań w tymże Wydziale; Starszy Referent Kazimierz *Rutkowski*, Naczelnikiem Sekcji Administracyjno-Rachunkowej w Wydziale Wyznań; Kamerjunker Dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości Wice-Referendarz Stanu w Radzie Stanu Królestwa Hrabia Rodryg *Potocki*, p. o. Naczelnika Sekcji Oświecenia Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; Inspektor Szkół Rzemieślniczo-Niedzielnych, Starszy Nauczyciel Gimnazjum Realnego i Szkoły Wyższej Rządowej w Warszawie, oraz pełniący z delegacji obowiązki Dyrektora Gimnazjum Gubernialnego w Warszawie Kazimierz *Rogiński*, Rektorem Gimnazjum 3go w Warszawie; Dyrektor Szkoły Wyższej Żeńskiej Rządowej w Kaliszu, pełniący z delegacji obowiązki Dyrektora Gimnazjum w Piotrkowie Wilhelm *Olszański*, Rektorem Gimnazjum tamże; Inspektor Szkoły Powiatowej w Łodzi Piotr *Żebrowski*, Rektorem Gimnazjum w Kaliszu; Nadzorca Szkoły Powiatowej w Warszawie Feliks *Żochowski*, Rektorem Gimnazjum w Radomiu; Inspektor Szkoły Wyższej Realnej w Kielcach Antoni *Formiński*, Rektorem Gimnazjum tamże; Inspektor Studentów Akademji Medyko - Chirurgicznej w Warszawie Ludwik *Kopytowski*, Rektorem Gimnazjum w Pinczowie; Dyrektor Gimnazjum w Radomiu Józef *Żuchowski*, Rektorem Liceum w Lublinie; Dyrektor Szkoły Wyższej Żeńskiej Rządowej w Płocku, pełniący z delegacji obowiązki Dyrektora Gimnazjum w Płocku Aleksander *Rafalski*, Rektorem tegoż Gimnazjum i Starszy Nauczyciel Gimnazjum Gubernialnego w Suwałkach, pełniący z delegacji obowiązki Dyrektora tegoż Gimnazjum Antoni *Vieweger*, Rektorem Gimnazjum w Łomży; Justynian *Karnicki*, Honorowym Dyrektorem Muzeów.

Powołani.—Prezes Administracji Ogólnej Towarzystwa Dobroczynności i Opiekun Prezydujący w Instytucie Oftalmicznym Książę Jan Tadeusz *Lubomirski*, Członek Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Rzeczywisty Radca Stanu Teodor *Wosiński*, b. Dyrektor Gimnazjum Tomasz *Dziekoński*, Radca Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego Adam *Goltz*, p. o. Rektora Akademji Duchownej Rzymsko-Katolickiej Ksiądz *Popiel*, Ex-Rektor Zgromadzenia KK. Pijarów Ks. Adam *Jakubowski*, Superintendent Kościołów Ewangelicko-Reformowanych w Królestwie Ksiądz Józef *Spleszyński;* Profesor Akademji Medycznej, Członek Rady Miejskiej Doktor Tytus *Chałubiński* i Doktor Ludwik *Natanson*,—na Członków przybranych do stałego zasiadania w Radzie Wychowania.

(*d. n.*)

Decyzją JW. Główno-Zarządzającego Komunikacjami w Cesarstwie, dozwolonem zostało odkrycie ruchu przygotowawczego, między Grodnem i Landwarowem, Stacją, położoną na linji będącej w zupełnej exploatacji, między S. Petersburgiem a granicą Pruską; przez co otwiera się komunikacja nieprzerwana Drogą Żelazną, między Warszawą, Kownem, Wilnem, Dynaburgiem, Pskowem, S. Petersburgiem i Rygą; jak również ze wszystkiemi punktami Drogi Żelaznej S. Petersburgsko-Warszawskiej, jej gałęzi od Wilna do granicy Pruskiej, i Żelaznej Drogi od Dynaburga do Rygi. W skutek wymienionej decyzji Zarząd kolei S. Petersburgsko-Warszawskiej, zawiadamia Publiczność, że między Warszawą i Landwarowem od dnia 6 (18) Września r. b. zaczną kursować tygodniowo, 2 pociągi Pasażerskie i 1 Towarowy, według następującego rozkładu jazdy:

Pociągi Pasażerskie wycho dzić będą:

z Warszawy w Niedziele i Czwartki o godzinie 9 rano;

a z Landwarowa w Poniedziałki i Piątki o godzinie 5 rano,

i korespondować będą z pociągami kursującemi, na linji między S. Petersburgiem i granicą Pruską.

Pociągi zaś Towarowe wychodzić będą:

z Warszawy we Środę,

a z Landwarowa w Sobotę.

Z odkryciem tych pociągów, utrzymujących stałą komunikację na całej przestrzeni Drogi Żelaznej S. Petersburgsko-Warszawskiej, dotychczasowo kursujące pociągi z Warszawy do Grodna i Białegostoku uchylają się.

Pociągi kursować mające między Warszawą a Landwarowem są jeszcze przygotowawcze, jako na drodze niewykończonej; odkryte zostają dla dogodności Publicznej; przeto Zarząd Drogi spodziewa się, że Publiczność uwzględni niedogodności na Stacjach i mogące się wydarzyć nieakuratności ruchu.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne Sprawozdanie.

Wiedeńskie dzienniki donoszą, że jenerał Montebello miał przedłożyć w Rzymie nowy projekt pojednawczy, ułożony wspólnie przez Cesarza Napoleona i Lorda Palmerstona, na podstawie listu Cesarza z 1849 r. do Edgarda Neya, i że projekt ten nie został wprost odrzucony przez Piusa IX.

Ostatni numer dziennika *La France* podaje trzeci list w sprawie rzymskiej, który powiada, że obowiązkiem Francji jest przygotować wielkie mocarstwa do kongresu i przedłożyć podstawy załatwienia. Podstawy te mają być następujące: podział Włoch na trzy, połączone federacyjnie, państwa; poręczenie przez mocarstwa państwa kościelnego, składającego się z dziedzictwa Św. Piotra; pozostawienie Marchij i Umbrji pod zwierzchnictwem Papieża, któremu będą płacić pewną sumę, z powierzeniem ich zarządu jednemu z monarchów włoskich; jedność Włoch pod względem wojskowym, dyplomatycznym, sądowym, celnym i monetarnym. *La France* nie wprowadza do tego związku Wenecji, której przemocą nie można oderać Cesarzowi Austrjackiemu, pozostawiając czasowi, temu największemu dyplomacie, przyłączenie jej do Włoch. Gdyby w Turynie lub Rzymie nie zgodzono się na ten projekt, to żadna ze stron nie będzie przymuszona przez zbrojną interwencję do przyjęcia go, lecz *status quo* w Rzymie będzie utrzymany aż do czasu zgodzenia się na takowy. Czy ten projekt przedstawił jen. Montebello w Rzymie, nie wiadomo. Jeden z korespondentów wiedeńskich wszakże zapewnia, że dwór wiedeński, z powodu otrzymanych zapewnień co do utrzymania świeckiej władzy Papieża, nie jest przeciwny zebraniu się kongresu.

Co do rozwiązania Ciała prawodawczego francuzkiego, równie jak i do odwołania p. Lavalette z Rzymu sprzeczne krążą pogłoski. Wszakże pomiędzy Turynem a Paryżem toczą się układy co do jednoczesnego otwarcia izb w obu państwach.

Monarchia nazionale zaprzecza, tak jak i *Pays*, wiadomości, jakoby układy co do traktatu handlowego franko-włoskiego stanowczo były zerwane.

Gabinet turyński podobno zamierza rozpuścić do domów wszystkich jeńców z pod Aspromonte, nie mających 21 lat wieku, a reszcie, następnie z powodu zaślubin księżniczki Pji udzielić amnestję.

O stanie zdrowia Garibaldego niema pewnych wiadomości, z powodu, że chirurgowie włoscy sprzeczają się w tym względzie, a dotąd nie potrafili się jeszcze poznać, czy kula pozostała w ranie czy nie. Dopiero po obejrzeniu Garibaldego przez Dra Partridga, będzie można coś pewniejszego wiedzieć.

W Anglji meetingi żądające amnestji dla Garibaldego i odwołania załogi francuzkiej z Rzymu, mnożą się i biorą w nich udział nawet torysowie, jak np. p. Henley b. minister w gabinecie Derby.

W Berlinie rozprawy nad budżetem wojskowym coraz stają się żywsze; korespondenci berlińscy wszakże zaprzeczaja pogłoskom o zamiarze rozwiązania izb.

Korespondencje z Belgradu zapewniają, że książę Serbji stanowczo postanowił nie przyjąć układów proponowanych przez konferencję i wskazują konieczność tego postanowienia. Zresztą jak zapewnia *Patrie*, prace konferencji jeszcze nie zostały ukończone.

Anglja.

Londyn, 12 Września. Morning Post donosi: Książę Alfred przybył już do Reinhardsbrunn, gdzie bawi Królowa. Wiadomo, że książę zostaje w służbie na flocie, znajdującej się obecnie na Baltyku. Starsza córka Królowej, małżonka następcy tronu pruskiego, uda się wkrótce do Reinhardsbrunn, dokąd przybędzie także druga córka monarchini, będąca za księciem Ludwikiem Heskim, a w ten sposób zgromadzi cała rodzina królewska. Książę Alfred nie towarzyszył księciu Walji do Brukseli, lecz udałsię był wprost do Gotha przed przyjazdem tam Królowej, którą powitał. Dwór Królowej jest tak liczny, iż pomieścić go niemoże zamek w Reinhardsbrunn; skutkiem tego przygotowują liczne w sąsiedztwie mieszkania. Miasto Gotha zamierza podać Królowej Wiktorji adres dziękczynny za liczne dobrodziejstwa doznawane od Jej Królewskiej Mości przez liczne zakłady dobroczynne tak pomienionego miasta jak i jego okolic, których to zakładów książę Albert był opiekunem.

Z miast angielskich, Newcastle-upon-Tyne pierwsze odpowiedziało na zamieszczone w *Advertiserze* wezwanie przyjaciół Włoch. We wtorek wieczorem odbył się tam liczny i nadzwyczaj ożywiony meeting, który obok innych rezolucij, uchwalił adres do rządu, w którym uprasza ten ostatni o naleganie, ażeby wojska francuzkie Rzym opuściły i ażeby Garibaldemu dozwolonem zostało wydalić się do Anglji.

Mieszkańcy Birminghamu dali obecnie dowód wielkiego dla swych nieszczęśliwych spółobywateli z Lancashire'u spółczucia. Na meetingu odbytym w pomienionem mieście

RZECZY STAROŻYTNICZE.

Opisy zabytków Starożytności, przez Delegację wysłaną z polecenia rady Administracyjnej Królestwa zebrane

w Gubernji Warszawskiej
w latach 1844 i 1846.

Powiat Kaliski.

(*Dalszy ciąg, obacz Nr. 200*)

Miasto poGubernialne Kalisz, własność rządowa. Jest to jedna z najstarożytniejszych osad w Polsce, i początkiem swoim nie tylko pogańskich czasów zasięga, ale nawet już przez Ptolomeusza jest wspomnana [1]), lubo nie wszyscy zgadzają się na to, aby wzmianka tego starożytnego geografa o mieście Kalisia we wschodniej Germanji położonem, do Kalisza naszego stosować się miała. Cóżkolwiek bądź, z pierwszem zaraz wystąpieniem Polski na widownię dziejów, występuje zarazem i Kalisz, i w nich znakomitą odgrywa rolę. Nazwisko miasta tego pokazuje, że pierwotnie w bagnistem czyli kalistem położeniu zbudowane być musiało, co i ta okoliczność potwierdza, że właśnie z powodu tego położenia, które dla osady w ludność wzrastającej coraz się stawało mniej dogodnem, równie jak z powodu częstego wylewu rzeki Prosny,—Kazimierz Wielki przeniósł Kalisz na wyższą i dogodniejszą posadę. Tak więc dzisiejsze miasto nie jest owym pierwotnym Kaliszem, o którym częste mamy w kronikach wzmianki; w którym Zbigniew, naturalny syn Władysława Hermana, zamek obronny zbudował; któremu Bolesław Pobożny Książę Wielkopolski w roku 1264 rozmaite nadawał przywileje; w którym stał kościół Ś. Pawła, grobem Mieczysława pamiętny. Dzisiejszy Kalisz w budowlach świeckich jest miastem zupełnie nowem, a lubo znalazłyby się może w nim kamienice w 16m, a możenawet w 15m wieku stawiane, te atoli w następnych czasach tak przerobione zostały, że ich od innych odróżnić nie można. Z budowli duchownych jeden się tylko dochował kościół, z kościołów dawnego Kalisza, pierwotnie bezwątpienia za miastem, a dziś w środku miasta leżący. Jest to kościół KKs. Franciszkanów, fundowany w drugiej połowie 13-go wieku, przez Księcia kaliskiego Bolesława Pobożnego. Kościół ten w ścianach swoich, jak się zdaje, nie wiele zmieniony, z powodu przebudowania w wieku 17-m szczytów i wieży sygnaturowej, niemniej z powodów obrzucenia tynkiem murów zewnętrznych, dużo starożytnego charakteru utracił. Za to wewnętrze jego jest więcej charakterystycznem, a lubo na sklepieniach i filarach, któremi nawa na trzy części jest rozdzieloną, widać ozdoby włoskiego stylu, jaki w 17-m dopiero wieku panował, to przecież ogólny plan świątyni gotycki, pozostał nienaruszonym. Ołtarze są dosyć okazałe, ale nie odznaczają się ani dawnością, ani pięknością dłóta. Z obrazów jeden wystawiający głowę przemienionego Chrystusa w kolosalnej wielkości, starożytnością swoją i wyrazem twarzy wielkie robi wrażenie. Wejście do tego kościoła jest boczne, przez przybudowaną od strony północnej dzwonnicę, okna w ostrołuk zakończone. W części zabudowań klasztornych mieści się teraz więzienie inkwizycyjne.

Kościół Św. Mikołaja, należy do kościołów nowego Kalisza. Wewnątrz ma podobną budowę do franciszkańskiego, ale jest obszerniejszy i późniejszemi dodatkami architektonicznemi nieskażony. Zewnątrz jest nieco odmienny, ma na czele obszerną, ale niższą od kościoła dzwonnicę, której dolna część zarazem za kruchtę służy. Cały budowany jest z cegły bez tynku, dach ma dosyć wyniosły, ale szczyty z brzegami esowato giętemi, w 17m wieku zbudowane, psują ogólną tego starożytnego gmachu harmonję. Ołtarze, niektóre przynajmniej pochodzą z 16-go wieku, i piękną odznaczają się robotą. Szczególniej zasługuje na uwagę wielki ołtarz, wspaniały, na 3 piętra wyniesiony, z figurami, kolumnami i innemi architektonicznemi ozdobami, oraz jeden z bocznych ołtarzy wydłutowany w formie splotu z rozmaitych liści i kwiatów. Pomysł tego ostatniego jest równie piękny jak osobliwy i jedyny w swym rodzaju. Parafję przy tym kościele utrzymywali KKs. Kanonicy regularni Lateraneńscy, a po ich supresji parafja ta posługiwaną jest przez świeckie duchowieństwo.

Kościół Św. Józefa założony i na kolegjatę wyniesiony przez Króla Władysława Jagiełłę w początku 15-go wieku, w samej tylko części kapłańskiej wewnątrz starożytności dochował. Zewnątrz zaś całkiem jest przebudowany. Zdobi go miedziane pokrycie dachu i wysoka wieża na czele, która zarazem jest ozdobą miasta prawie jedyną w swoim rodzaju, gdyż Kalisz oprócz niej i wieżyczkowej sygnaturki na kościele Franciszkańskim, żadnych innych wież nie posiada. Rząd Królestwa zastał ten kościół spalonym, dla tego wszystkie prawie ołtarze i inne wewnętrzne ozdoby już pod tym Rządem sprawione zostały. Przed kilkunastu jednak laty znajdowała się w nim jedna starożytna ławka, na której z boku w płaskorzeźbie wydłutowany obraz wystawiał tracenie delikwenta za pomocą gilotyny. Dłuto tej rzeźby i ubiory wyobrażonych na niej osób przekonywały, że mogła pochodzić z końca 15-go, albo początku 16-go stulecia. Pokazuje się ztąd, że doktór Gilotin odszukał tylko zdawna zapomniany wynalazek. Ławka ta znajdowała się tam jeszcze w roku 1834, nie wiadomo, co się dalej z nią stało.

Kościół KKs. Bernardynów, od przyjazdu Warszawskiego pierwszy, także z 15-go pochodzi wieku, późniejsze przecież architektoniczne przydatki, zmieniły całkiem jego postać i uczyniły go mniej interesującym pod względem starożytniczym.

Kościół poJezuicki, w końcu 16-go wieku przez Arcybiskupa Karnkowskiego założony, dochował się w całości. W budowie jego podwójny styl dostrzegać się daje. Tylna jego część wystawioną jest według planu i wymiarów gotyckich, ściana naczelna zaś w stylu włoskim. Kościół ten w ostatnich czasach oddano na parafję dla gminy ewangelickiej. Obszerne zabudowania klasztorne, które się przy nim znajdowały, wspaniale pod rządem Królestwa odnowione, służyły na pomieszczenie biór b. Komisji Wojewódzkiej, a później Rządu Gubernialnego i korpusu kadetów.

[1]) Ptolomeusz geograf grecki, żył w 2-m wieku po Chrystusie.

we wtorek, uchwaloną została rezolucja mająca na celu utworzenie funduszu na wsparcia dla ofiar panującej tam na teraz nędzy. Na temże zebraniu zebraną została na cel powyższy bardzo znaczna suma.

Austrja.

Wiedeń, 14 *Września*. Zdaniem *Presse* wiedeńskiej, pocieszającą jest ta okoliczność, że p. Kowacz, autor najnowszej broszury w kwestji węgierskiej, utrzymuje, że „pomiędzy usposobieniem, które zeszłego jeszcze lata panowało w Węgrzech, a obecnem, wielka zachodzi różnica, tak iż w kraju pomienionym nie ma ani jednego stronnictwa, któreby nie wynurzało jawnie życzenia porozumienia się pod względem załatwienia kwestji węgierskiej”. Oświadczenie to ma tem większe znaczenie, że wychodzi z ust męża, będącego autorem znanej broszury „Organizacja konstytucyjna monarchji ze stanowiska węgierskiego”, i posiadającego zaufanie i miłość swych spółobywateli. Kowacz należał do składu gabinetu z 1848 r. w charakterze podsekretarza stanu. Na wiosnę r. b. ogłosił on drukiem,—wraz z Antonim Zichy'm, pierwszym mówcą, który ośmielił się przemówić na ostatnim sejmie za umiarkowaniem, — program, w którym radził narodowi węgierskiemu zaniechać dotychczasowy „opór bierny.” Jak Zichy przed niedawnym czasem w swej broszurze: „O utworzeniu liberalno-konserwatywnego stronnictwa”, tak samo i Kowacz, występując w wyż wspomnionem pisemku przeciw oporowi biernemu, pogaje sposób możebnego pogodzenia interesów Węgier z interesami krajów koronnych austrjackich. Sposób ten już z tego względu zasługuje na uwagę, że przed ogłoszeniem samej broszury, jeden z dzienników, uchodzący za dobrze w sprawach węgierskich poinformowany, utrzymywał, że takowa obejmować będzie maksimum ustępstw, na jakie w Wiedniu przystać chcą, podczas gdy następnie *Llojd Peszteński* nazwał tę broszurę „półurzędowym programem węgierskiej kancelarji nadwornej”.

Dziennik peszteński *Magyarorszag* występuje z propozycjami, które objęte już były zeszłorocznym adresem Deaka, a o zadosyćuczynienie którym dopominali się Węgrzy. Propozycje te są następujące: odpowiedzialni ministrowie, zwołanie sejmu, przywrócenie rozwiązanych komisij komitatowych i t. d.

Rada municypalna miasta Grac, na wniosek Dra Rechbauera, uchwaliła jednozgodnie, że „Rada, stosownie do swych atrybucij, powinna dbać o bezpieczeństwo swych obywateli, i że zatem należy utworzyć straż bezpieczeństwa pod jakimkolwiekbądź nazwiskiem, którąby zostawała w rozporządzeniu magistratu, jako władzy obowiązanej czuwać nad powszechnem miasta bezpieczeństwem. Straż taka ma być militarnie uorganizowaną, lecz być od zarządu wojennego niezależną. Atrybucje i przywileje takiej straży mają być też same, co wszelkiej warty, a rozporządzeniom jej ma się należeć bezwarunkowe posłuszeństwo.

Belgja.

Bruksela, 12 *Września*. Uroczyste zaręczyny księcia Walji z księżniczką Aleksandrą Duńską odbyły się onegdaj w zamku Laeken, w przytomności Króla Leopolda, posłów angielskiego i duńskiego i dwóch członków gabinetu belgijskiego. Ślub dostojnej młodej pary wyznaczony został na przyszłą wiosnę. Dostojni goście zamierzają opuścić za kilka dni Brukselę.

Francja.

Paryż, 12 *Września*. Krąży pogłoska, że na list, który Wiktor-Emanuel miał przesłać do Cesarza Napoleona, przedstawiający, że stan obecny nie może w żaden sposób nadal być utrzymany, ten ostatni miał odpowiedzieć, że w sprawie mającej takie europejskie znaczenie, nie może przyjąć postanowienia nie zbadawszy zdania Francji, co tylko może uczynić drogą prawną i obiecał, że zaraz po otwarciu przyszłych posiedzień izb, zażąda od senatu i ciała prawodawczego wynurzenia swego zdania w tej mierze. W skutku tego posiedzenia parlamentu włoskiego mają być ogłoszone za zamknięte, a jednocześnie z otwarciem nowych ich posiedzeń w połowie grudnia, i izby francuzkie będą zwołane.

W każdym razie czy ciało prawodawcze będą stanowić obecnie deputowani, czy, coby nawet zdawała się stosowniejszym dla poznania opinji Francji, nowi członkowie zostaną powołani, w każdym razie większość okazałaby się przychylną dla jedności włoskiej, jak tego dowodzi coraz bardziej, podobnie jak w Anglji wzrastające ubolewanie nad losem Garibaldego. Nawet *Patrie* silnie przemawia za amnestją.

Dziennik *La France* podał wyjątki z różnych mów Cesarskich i urzędowych ogłoszeń, wskazujące, że Cesarz ma stały zamiar utrzymania świeckiej władzy Papieża. *Opinion nationale* odpowiada na to, że możnaby także z dokumentów urzędowych powyjmować wyrażenia wskazujące wprost przeciwne dążenia. *Temps* dodaje, że niektóre wyciągi pochodzą z czasów, kiedy kwestja ta jeszcze nie była zaczepiona, zatem nie mogą mieć wcale znaczenia. Owszem *Monitor* od pewnego czasu, wcale nie użył wyrażenia „władza świecka” i tylko wspominał o bezpieczeństwie i niezależności Ojca Świętego. Jednakże nie można zaprzeczyć, że twierdzenia i polityka broniona przez *La France*, bardziej się zgadzają z obecną postawą rządu Cesarskiego, niż przychylne jedności włoskiej zapewnienia dzienników półurzędowych.

Od kilku dni częste miewają narady pan Thouvenel z lordem Cowley; jak przypuszczają powszechnie, narady te dotyczą sprawy włoskiej, ponieważ bardzo często bierze w nich udział p. Nigra; skutkiem tych narad, wysłano już jednego po drugim dwóch audytorów rady stanu z depeszami do Biarritz, a p. Nigra wysłał jednego z urzędników ambasady do Turynu.

Giełda dziś była zaniepokojona przerażającemi, ale mylnemi pogłoskami o zamachu na życie p. Ratazzego, i o pogorszeniu zdrowia Garibaldego, tak znacznem, że musiano dokonać amputacji. Z Włoch ostatnie wiadomości donoszą o zamiarze Wiktora-Emanuela odbycia podróży po kraju w celu politycznym i wojskowym, i o nadesłaniu przez gabinet londyński rad co do udzielenia ogólnej amnestji.

Z powodu zbytecznego zajęcia się sprawą Rzymską, nie dostateczne oceniano znaczenie jakie przybrała wyprawa Meksykańska. Dziennikarstwo, wbrew zwyczajowi, nietylko nie przesadziło liczby wybranych wojsk, ale owszem podało ją niżej rzeczywistości. Według obrachowań podawanych przez dzienniki portów wojennych w Tulonie wsadzono na statki 19 tysięcy ludzi w Cherbourgu zaś 15 tysięcy. Dodawszy do tego liczbę wojsk znajdujących się już w Meksyku i wyprawionych z innych portów, okaże się, że siła armji tej wyprawy wynosi przeszło 50 tysięcy ludzi. Jednakże takie rozmiary nadane wyprawie nie mają być znamionami zdobywczych zamiarów, jeżeli zwrócić uwagę na mały w istocie, ale prawdziwy fakt, jakim jest zakaz ogłaszania o wyjściu z druku broszury pod tytułem *Cesarstwo w Meksyku*, stawiającej kandydaturę do tronu meksykańskiego, jednego z książąt z domu Bonaparte.

Zapewniają, że rząd angielski zażądał od gabinetu francuzkiego objaśnień co do wysłania do Meksyku jednego z inżynierów francuzkich, w celu zbudowania tam kolei żelaznej wojskowej, coby, według tych pogłosek, w oczach rządu angielskiego miało niby stanowić zajęcie kraju w swe posiadanie. Lecz jest to tylko pogłoska, oparta jedynie na przypuszczeniach.

Włochy.

Turyn, 10 *Września*. Prawdopodobnie dziś lub jutro zapadnie w gabinecie stanowczy wyrok w sprawie Garibaldego, udzielający jemu i jego towarzyszom zupełną amnestję. Pp. Conforti i Depretis usilnie jej się domagają; p. Ratazzi również nie jest przeciwny tej myśli; zdaje się więc, że inni ministrowie pójdą za zdaniem swoich kolegów. Zupełna spokojność, która pomimo ciągłych podburzań wichrzycieli, panuje obecnie we Włoszech jest silnym bodźcem, przemawiającym za ułaskawieniem Garibaldego. Nie podobna posądzać rządu o bojaźń; potrafił bowiem uśmierzyć powstanie i zachować całą swoją powagę. Obecnie zaś kiedy porządek wszędzie jest przywrócony, i kiedy wszyscy poddali się i uszanowali prawną władzę, wolno mu postąpić sobie z całą szlachetnością. Ogłoszenie amnestji zostanie niewątpliwie bardzo dobrze przyjęte przez opinję publiczną, i to przekonanie skłania także zapewne gabinet do powzięcia powyższego postanowienia.

Oczekują tu lada dzień jen. Cialdiniego. Zapewne powołany on zostanie do rady ministrów. Nie powróci już zdaje się do Sycylji, misja jego bowiem wojskowa jest ukończona. Czuwanie nad przepisami stanu oblężenia powierzono jenerałowi Brignone, i rzeczywiście niepodobna było lepszego pod tym względem zrobić wyboru. Izba deputowanych zostanie dopiero zwołaną w początku listopada. Deputowani w liczbie 29-ciu, którzy wymagali od p. Tecchio, aby żądał objaśnień od gabinetu, co do uwięzienia pewnej liczby ich kolegów, i otrzymali już w tym względzie odpowiedź, zrobili znowu do prezesa izby odezwę, będącą dziełem p. Mancini'ego. Deputowani ci należą po części do krańcowego lewego stronnictwa, po części zaś są to najgorliwsi stronnicy dawnego gabinetu p. Ricasolego. Dwa te odcienia izby starają się obecnie zbliżyć do siebie, aby utworzyć jedno ciało opozycyjne przy otwarciu parlamentu. W skutek jednak mających się rozpocząć z Francją układów, w przedmiocie kwestji rzymskiej, położenie rzeczy może się jeszcze zmienić. W każdym razie, przed otwarciem izb można się spodziewać pewnych zmian w składzie dzisiejszego gabinetu; zapewne wydział ministerstwa skarbu powierzony zostanie w inne ręce.

Pan Scialoja, który bawił przez jakiś czas w Paryżu, prowadząc układy o zawarcie traktatu handlowego, powrócił do Turynu. Układy te zostały zerwane z następujących powodów: Rząd włoski żądał, aby papiery włoskie przyjmowane były na giełdę paryzką na tych samych warunkach co papiery francuzkie, na co bankierzy francuzcy zgodzić się nie chcieli, nie było więc innego sposobu zakończenia sporów jak odstąpienie od dalszych układów. Towarzystwo włoskie, które podjęło się budowy neapolitańskich dróg żelaznych jeszcze się nie ukonstytuowało; napotyka ono jak się zdaje niemałe trudności w zbieraniu podpisów. Wynika ztąd opóźnienie w rozpoczęciu robót, i pokazuje dopiero jasno, jaki błąd popełniono przez odmówienie koncesji pp. Rothschild i Talabot. Przekonano się jak niesłuszną było rzeczą trzymać się jakichś przesądów egoizmu narodowego, którego bynajmniej za patriotyzm uważać nie można.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Berlin, 15 *Września*. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych hr. Bethusy-Huc przemawiał za organizacją armji, a p. Dunker za projektami komisji. Minister skarbu v. der Heydt żywo występował przeciw projektom komisji. Mówił on, że podczas rozpraw nad adresem protestowano w izbie przeciw twierdzeniu, jakoby pewne stronnictwa zamierzały przenieść podstawę władzy politycznej do reprezentacji ludu; jeżeli zaś wnioski komisji przyjęte zostaną, wtenczas rzeczywiście główna władza będzie izbie deputowanych oddana; zresztą kwestja ta dotyczy głównie naczelnego dowódcę wojska. Hr. Schwerin uniewinniał swoje postępowanie w czasie swego ministerstwa, ubolewał nad tem, że nie istnieje prawo odpowiedzialności ministrów i utrzymywał, że ludność całego kraju oświadczyła się za dwuletnią służbą wojskową; uważałby on za wypadek bardzo pomyślny, gdyby i rząd do tego się nakłonił, gdyż przez to zostałoby przywrócone porozumienie między ludem i reprezentacją ludową. Hr. Bernstorff zaklinał izbę, aby odrzuciła wnioski komisji, jako osłabiające państwo pruskie; gdyż i tak już postanowienia komisji marynarki wzbudziły zadowolnienie za granicę w sferach Prusom nieprzychylnych, mianowicie w Danji; wreszcie dodał p. Bernstorff, że rząd nie potrzebuje wynagrodzenia. Minister wojny przywiózł wyrażenia pp. Kirchmana i Zieglera jako mające niebezpieczną dążność. W skutku wyrażenia ministra, że sposób przemawiania jednego z mówców przekroczył granice światowej uprzejmości, posiedzenie w końcu stało się burzliwem. P. Waldeck żądał przywołania do porządku, wice-prezes zaś oświadczył, że nie może ministra przywołać do porządku, jako nie będącego członkiem izby. Minister skarbu wyrzekł, że nawet jako członkowie izby, ministrowie nie uważaliby się za uległych sądowi dyscyplinarnemu prezesa, które to wyrażenie p. Behrend odparł, jako ubliżające godności izby. Krążyły pogłoski o rozwiązaniu lub odroczeniu sejmu; prawdopodobnie decyzja pod tym względem wkrótce nastąpi.

Turyn, 13 *Września*. Dzienniki wieczorne utrzymują, że wiadomość, jakoby jen. Cialdini, zapytany przez gabinet o zdanie względem procesu Garibaldego, miał radzić amnestję, jest zmyśloną. Przeciwnie, jen. Cialdini oświadczył się przeciw amnestji, którąby mogła wywrzeć złe skutki na karność wojskową.

Wiedeń, 15 *Września*. Obie izby rady państwa dziś zgromadziły się, i obie postanowiły złożyć Cesarzowej adres z powinszowaniem z powodu odzyskania zdrowia Obie także wyznaczyły komitety do ułożenia adresu, który incorpore mają doręczyć.

Madryt, 13 *Września*. Zapewniają, że korteży zostaną otwarte 1 Grudnia. P. Mon będzie kandydatem rządowym na prezesa izby.

Turyn, 14 *Września*. *Gazetta Ufficiale* oświadcza, że rząd pozostawi wolny bieg sprawiedliwości. Ponieważ czyny buntu miały miejsce w rozmaitych prowincjach, należy sądom kryminalnym oddać sprawę powstańców.

Konstantynopol, 13 *Września*. Kaimy od dziś dnia wychodzą z obiegu. Przywrócono monecie legalną walutę złota i srebra.

Belgrad, 15 *Września*. Dwustu gwardzistów narodowych opuściło barykady wracając do domów, ponieważ próżnem zdawało się im tak długie oczekiwanie. Dwa bataljony milicji chciały iść za ich przykładem, lecz pozostały w skutek przyrzeczenia, że po upływie dziesięciu dni zostaną rozwiązane. Moratorium nie zostało przedłużone.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— W dniu wczorajszym niebo pokryte było chmurami, dopiero od g. 7 w. w stronie zachodniej wypogodziło się. Powietrze ciepłe i wilgotne, przed południem mgła, między g. 8 a $9\frac{3}{4}$ rano drobny deszcz padał. Średnia temperatura dnia jest $12\frac{7}{10}$ stop. R. o $2\frac{2}{5}$ stop. wyższa od normalnej, największe ciepło po południu $16\frac{1}{5}$, najmniejsze w nocy 11 stopni R. Barometr zwolna wznosił się, średnia jego wysokość 753,21 milimetrów. Przed południem panował wiatr słaby wschodni, po południu północno-wschodni. Elektryczność 19 stopni. Ostatnia kwadra o g. 5. m. 46 rano.

— Dnia 27 Lipca r. b. z niewyśledzonej przyczyny powstały cztery pożary, skutkiem których spłonęło: we wsi Rekówka, gminie Ciepielów, powiecie Opatowskim, papiernia, klejarnia i skład na gałgany, ubezpieczone na rs. 3810;—we wsi Szymany, gminie Bogusze, powiecie Augustowskim, dwa domy mieszkalne z zabudowaniami gospodarskiemi i karczma z zajazdem;—we wsi Kineryszki, gminie Aleksota, powiecie Marjampolskim, pięć domów mieszkalnych;—we wsi i gminie Mazowszany, powiecie Radomskim, zabudowania ubezpieczone na rs. 900.

— W tymże dniu, potonęli w miejscowych rzekach lub stawach następujący kąpiący się ludzie: Ludwik Ketler, lat 30, wyrobnik ze wsi i gminy Korabiewice, powiatu Łowickiego, a czasowo przebywający w Mokotowie pod Warszawą;—Błażej Moszyński lat 14 i Maciej Kozioł lat 18 liczący, ze wsi i gminy Głodno, powiecie Lubelskim;—Teodor Birant, ze wsi Zawadki, zostający czasowo na robocie w gminie Czystadębina, powiecie Krasnostawskim —i Kacper Lasek, lat 18 liczący, pochodzący z wsi Czerśl, gminy Ryżki, powiatu Łukowskiego.

— Na Wystawę Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych przybyły następujące obrazy: *Kossaka*—Sefer Basza, aquarela; *Głębockiego*—Ś. Stanisław Biskup Krakowski, obraz olejny; tegoż—Ś. Stanisław Kostka, rysunek.

— Z Wilna otrzymano tu wiadomość telegraficzną, że onegdaj, o godzinie 9-ej wieczór, zmarł znany w literaturze Polskiej poeta Ludwik Kondratowicz (Władysław Syrokomla).

— Tygodnik *Jutrzenka*, drugi już rok odważnie przeprowadzający swe założenie, przyczynienia się do oświaty polskich starozakonnych, coraz bardziej staje się zajmującym.— I tak, w ostatnim jego numerze zwraca na siebie uwagę, oprócz sumiennie opracowanego artykułu historycznego p. Kraushaara, *Czasy Kazimierza Wielkiego*, słuszne wystąpienie w dwóch artykułach przeciwko używaniu narzecza żydowsko-niemieckiego, które zaufani czy też źle rozumiejący potrzeby swych współwyznawców, starozakonni, chcą wznieść do wysokości języka, chcą wydawać w nim pisma czasowe, kalendarze i t. d. Narzecze niemające ani gramatyki, ani literatury, będące tylko świadectwem dawnej ciemnoty, teraz po równouprawnieniu starozakonnych u nas, powinno być wszelkiemi siłami wyrugowane przez język krajowy, bo równouprawnienie to pozostanie martwą literą prawa, jeżeli nie nastąpi zmiana obyczajowa, która dopiero przy wspólności używanego języka może nastąpić. Artykuł o pismach czasowych w narzeczu żydowsko-niemieckim, słusznie zachęca wszystkich ukształceńszych starozakonnych, aby w pismach tego rodzaju nie brali udziału, i całą swoją działalność skierowali ku przyswojeniu starozakonnym języka polskiego. Że język hebrajski, w którym pisane są dzieła religijne starozakonnych, jest im potrzebny, o tem nikt nie wątpi, ale jaki cel może mieć używanie zepsutego narzecza żydowsko-niemieckiego, albo nawet niemieckiego, przypominającego chyba ucisk i prześladowania jakiego żydzi doznawali w średnich wiekach od niemców, wtenczas kiedy w Polsce nadane przywileje, zapewniały ich osoby i majątki i pozwalały im się pomyślnie rozwijać,—tego zrozumieć trudno.

— Z powiatu Kozieleckiego, w gubernji Czernihowskiej piszą, że tam prawie wszędzie, aż do granicy gubernii Połtawskiej, urodzaje zbóż są przepyszne. Żyto w wielu miejscach przechodzi wysokością wzrost człowieka, kłosy nadzwyczaj pełne, tak jak dawno nie bywało. Jęczmień, pszenica i proso również bardzo piękne; owies nie tyle; ogrodowizny także się pięknie udały, ale za to w sadach wszystko przepadło. Liszki tak objadły drzewa, że wcale owocu spodziewać się nie można.

— *Uralskie kopalnie szmaragdów*. Na wschodnim stoku gór Uralskich, o 85 wiorst od Jekaterinburga, napotykamy systemat wodny utworzony z rzek Szemejki, Tokowej, Starki i małego Reftu, wpadających do wielkiego Reftu. Rzeki te płyną miejscowościami błotnistemi, pokrytemi gęstym lasem; grunt niezdolny jest do żadnej uprawy, a bagniste wyziewy zarażając powietrze, czynią klimat dość niezdrowym. Obok takich warunków tylko ostateczność albo ślepy los mogły zaprowadzić człowieka w tak dziki zakątek okręgu Jekaterinburgskiego, gdzie natura złożyła w łonie ziemi drogocenny kamień, dla odszukania którego, w ciągu prawie 30 lat, zużyto tyle pracy i kapitału.

W r. 1830 włościanin tameczny, krudując pnie dla wydobycia z nich smoły, w okręgu leśnym berezowskim znalazł między korzeniami wywróconego przez wiatr drzewa kilka drobnych okruchów szmaragdu i przedał je w Jekaterinburgu. Okoliczność ta zwróciła uwagę ówczesnego naczelnika jekaterinburgskiej szlifierni kamieni Kokowina i przyczyniła się do odkrycia kopalni szmaragdów, znajdującej się w powyżej opisanej miejscowości, na prawym brzegu rzeki Tokowej. — Zaledwie rozeszła się wieść o odkryciu szmaragdów, bezzwłocznie przystąpiono do robót dla ich odszukiwania w rozmaitych punktach, i to z mniej lub więcej pomyślnym skutkiem. W ogóle odkryto do 45 miejsc obfitujących w pomieniony minerał, a rozdzielających się na 4 gruppy: *srietienską, starską, maryinską* i *krasnobołocką*. Obszar całej formacji, w promieniu której zawierają się szmaragdy, ma około 16 wiorst długości, a 1 wiorstę szerokości. Na przestrzeni tej dobyto szmaragdów od 1831 do 1862 r. 141 pudów 33 funty $93\frac{1}{2}$ zołot., a wydatki na ten cel poniesione dochodziły do przeszło 81,000 rs. Z akt szlifierni jekaterinburgskiej nie można zaczerpnąć cyfry wartości tych klejnotów podług ocenienia jubilerów, i dla tego niewiadomo, o ile pokryły wydatki poniesione na ich wydobycie w stanie naturalnym. — Szmaragdy znajdują się zwykle w łupku błyszczącym. W miejscowości powyżej opisanej łupek ten leży między pokładami granitu i dioritu, a za wskazówkę obecności szmaragdów przyjąć można prawdopodobnie zetknięcie się owego łupku z dioritem. Szmaragd natrafia się gniazdami, w kryształach oddzielnych lub nagromadzonych i w

---

Teraz mieści się w nich bioro powiatu i magistrat miasta Kalisza.

Kościół KKs. Reformatów, za rzeką ku granicy pruskiej stojący, dopiero przy końcu 17-go wieku założony, pod względem starożytniczym nie zasługuje na uwagę.

Archiwum m. Kalisza bardzo jest bogate, i wielce dla dziejów interesujące. Posiada znaczną ilość oryginalnych przywilejów na pargaminach pisanych, z wiszącemi pieczęciami książąt i Królów, pomiędzy któremi kilkanaście z 13-go wieku znajduje się. Brak odpowiedniego funduszu jest powodem, że dotąd nie zostało ułożonem i spisanem, czego także nie mogła dopełnić delegacja w swym przejeździe, jako czynności blisko roku czasu wymagającej. Kalisz położony jest pięknie, w dolinie, korytami Prosny kilkakrotnie przerżnięty, ma teatr, piękny ogród spacerowy, a w okolicy grunta dobre.

Miasto prywatne Opatówek. Za rządów Księstwa Warszawskiego nadane b. Jenerałowi Wojsk Polskich, a później Namiestnikowi Królewskiemu, Książęciu Józefowi Zajączkowi, obecnie jest w posiadaniu jego sukcesorów. Miasto pięknie zabudowane z wspaniałym pałacem i rozkosznym ogrodem. Parafjalny w niem kościołek wielce starożytny, przez przymurowanie zewnątrz krużganków w stylu gotyckim 19-go wieku, dużo na charakterze swoim utracił. Wyniosłym tylko dachem świadczy o epoce, w której pierwiastkowo był wystawionym. Erekcja jego nie wiadoma. Zdaje się tylko z końca 14-go wieku pochodzić. W tem mieście są sławne fabryki sukienne Fidlera.

Miasto rządowe Stawiszyn, Epoka erekcji tego miasta nie jest wiadoma, prawem atoli niemieckiem obdarzone zostało przez Króla Władysława Jagiełłę w roku 1419. Poprzednio jeszcze Król Kazimierz Wielki opasał je murem i ustanowił tu starostwo. Wojny szwedzkie przyprowadziły miasto do upadku, z którego powoli tylko dźwigać się może. Ze starożytności jest tu kościół wystawiony za panowania Kazimierza Wielkiego. Ma on taką samą budowę jak kościół Ś. Mikołaja po Kanonikach regularnych Lateraneńskich w Kaliszu. Przy ścianie jego naczelnej wznosiła się przedtem wysoka wieża, lecz gdy jej wierzchnia część poczęła upadkiem zagrażać, zdjęto ją, i tę drewnianą zastąpiono dzwonnicą. Zdaje się, że od początku nie miał sklepień, ale sufit podparty jest z dwóch stron arkadami rozdzielającemi nawę na trzy części. Wielki ołtarz tutejszy, z kolegjaty Ś. Józefa w Kaliszu pochodzący, ma niektóre części starożytne. Do takich należy umieszczona w jego środku rzeźba Boga Rodzicy, obok której stoi Św. Józef i Św. Mateusz, patron tutejszego kościoła,—która jest pięknym i dawnym zabytkiem sztuki. O ile z roboty wnosić można, sięga pewnie początku 16-go, jeśli nie końca 15-go wieku. Nad figurami świętych unosi się piękny filigranowy baldachin, w stylu gotyckim. Wszystko to wyrobione jest z drzewa. Inne wewnętrzne kościoła ozdoby nie zasługują na uwagę. Archiwum miejskie posiada 27 sztuk oryginalnych przywilejów, większa ich część atoli przesłaną została Rządowi Gubernialnemu do popierania procesu, któren miasto dziedzicowi starostwa o wolne pastwisko wytoczyło. Spis dosyć szczegółowy tych przywilejów, znajduje się w archiwum Magistratu. Zamek starościński oddawna rozebrany, stał pod samem miastem, w bliskości dzisiejszego protestanckiego kościoła.

Miasto prywatne Iwanowice. Bartłomiej Gruszczyński, dziedzic wsi Iwanowic, wyniósł ją w roku 1460 do rzędu miast, za zezwoleniem owczesnego Króla Kazimierza Jagiellończyka, a poprzednio w roku 1436 założył w niej murowany kościół, który się do dziś dnia utrzymuje. Kościół ten ma budowę gotycką, ale tem się od innych różni, że nie dzieli się wcale na część kapłańską i nawę, ale wystawiony jest po prostu w kształcie podłużno czworokątnego domu z murowanemi szczytami. Tak osobliwsza i w katolickim obrządku niezwyczajna jego budowa, dała zapewne powód do mniemania, że w dawniejszych czasach, za zbór Arjanom służył. Zważając jednak epokę w której był stawianym, a w której o Arjanach, a raczej Socyanach w Polsce jeszcze nie było słychać, trudno mniemaniu temu, acz powszechnemu uwierzyć, zwłaszcza, że i akta kościelne nie zawierają śladu, aby świątynia ta kiedykolwiek w ręku różnowierców zostawała i po oddaniu katolikom, na nowo poświęconą była. Oprócz swego oryginalnego budowniczego planu, kościół ten jeszcze odznacza się wytwornością i wykończeniem mularskiej roboty, a szczyty jego w płaskosłupy, niże i okrągłe przezrocza przystrojone, za arcydzieło w swym rodzaju uważane być mogą.

Wewnątrz nie ma sklepienia, ołtarze także są znacznie od murów późniejsze, ale niezgorszem dłutem wykonane. Znajdują się w tym kościele cztery starożytne grobowce. Jeden z nich obok wielkiego ołtarza, wspaniały, z ciosowego kamienia wystawiony, należy do Pawła i Katarzyny Potworowskich. Wykute są w nim całkowite postacie nieboszczyków, nad niemi zaś na tablicach, ryte następujące napisy: Nad figurą rycerza:

Hac Paulus Potworowski requiescit in urna,
Ore sub lapide terra Calissa tua.
Majorum titulis propria virtuteque clarus
transit ad Superos A. D. 1595 5 Novembris
etatis suae 49.

nad figurą niewiasty:

Tu quoque non multos conjux Catharina per annos.
Nariengniewska tuum secuta virum es.
Ac veluti vivens tecto moriens quoque eodem
Clauderis in tumulo Anno Domini 1596
6 Octobr, aetatis suae 39.

Rzeźba więcej w ozdoby jak w samą sztukę bogata. Drugi nagrobek w ścianie południowej kościoła, z ciemnego marmuru, bez żadnych ozdób, wyobraża tylko leżącego mężczyznę w rycerskiem ubraniu, obok niego wyryty napis:

Effigies illustris. ac mag. D. D. Joannis a Marcikow Baranowski Palat. Syrad. Predbories. novae civit. corcensis capitanei, hoc in tumulo quiescit A. D. 1636. Jest to więc nagrobek Jana Baranowskiego Wojewody Sieradzkiego, Starosty Przedborskiego i Nowokorczyńskiego. Trzeci nagrobek niewiadomo komu jest wystawiony. Wydłutowane są na nim w kamieniu dwie stojące osoby, to jest rycerza z długą brodą i niewiasty w osobliwszym kołpaczku i welonie na głowie. Po nad głowami tych figur znajduje się tarcza z herbem Korab i napisy w następujących wyrazach:

Adversus mortem nulli solatu desunt
Qui firmam vitae spem melioris habent.

Wnosząc z kształtu zbroi rycerza i ubioru niewiasty, należałoby ten pomnik odnieść do końca 16-go, albo początku 17-go stulecia. Oprócz tych nagrobków, znajduje się tu jeszcze wielce starożytna chrzcielnica i podobnaż kropielnica. Wyrobione są one z ciosowego kamienia, przyozdobione gotyckiemi łukami i okolone napisem, z wypukłych gotyckich liter złożonym. Napis ten na obu tych naczyniach jednakowy, ale nie na obudwóch zupełny, zawiera w sobie ten wiersz:

sit fons unus, a quo
regis unda purificat.
Sub anno domini MCCCCLX (1460).

Na kropielnicy jest rok 1464 MCCCCLXIV i herb Ciołek. Ambona drewniana zbudowana jest w r. 1608. Kościół Iwanowicki pod względem osobliwszej budowy swojej, oraz dochowania onej w pierwotnym stanie, ze wszech miar na uwagę zasługuje.

Miasto prywatne Staw. Było niegdyś królewszczyzną, nie można atoli w aktach miejscowych dośledzić, jakim sposobem następnie przeszło w prywatne ręce. Starożytny kościół tutejszy fundował Janisław Arcybiskup Gnieźnieński, zmarły w roku 1341. Następca jego Jarosław Skotnicki, wyrobił w r. 1343 u Króla nadanie 3-ch włók gruntu na utrzymanie przy nim plebana, sam zaś ustąpił na rzecz tegoż plebana dziesięcin, jakie mu się z miasta należały. Kościół ten ma budowę gotycką, wystawiony jest z cegły i pokryty dziś gontami. Zdaje się, że główna jego szczytowa ściana, nie była nigdy skończoną. Mury jej doprowadzono tylko do $\frac{1}{3}$ części, resztę drewniane zastępują tarcice, widać jednak że miała być zębatą, zębami daszkowato zakończonemi, a przedziały między temi zębami, miały być łukowato wypukłe. Dolna część tej nawy, przyozdobioną jest w rzeźby kamienne, wyobrażające Ukrzyżowanego Chrystusa z Boga Rodzicą i Św. Janem, a dalej po bokach Ś. Jadwigę i Ś. Mikołaja, który jest kościoła tutejszego Patronem. Oprócz nich jest tu jeszcze jedna rzeźba, wystawiająca klęczącego i modlącego się człowieka. Od niepamiętnych czasów stała ona na cmentarzu, a powszechne podanie utrzymuje, że wyobraża założyciela tutejszego kościoła, Arcybiskupa Janisława. Kościół Stawski nie ma sklepienia, dach jego niezmiernie jest wyniosły. Ołtarze są z 17-go wieku, niektóre z nich niezgorszem dłutem wykonane. *(d. c. n.)*

towarzystwie jeszcze innych minerałów. Wielkość kryształów jest rozmaita; niektóre z nich są bardzo wielkie (do 40 centimetrów długości i przeszło 25 centimetrów szerokości). W gabinecie J. C. Mości, na kawałku łupku błyszczącego czyli miki znajduje się kilka kryształow szmaragdu, długości od 10 do 12 centimetrów. W zbiorze mineralnym muzeum instytutu górniczego w Petersburgu znajdują się także liczne kryształy znacznej wielkości i pięknego koloru zielonego. W r. 1842, dnia 19-go Maja, jeden szmaragd ważący $^3/_4$ złotnika, znaleziony został w piasku rozsypu złotodajnego pokrowsko-daniłowskiego, nad brzegiem rzeczki Szemejki; ale tak wtedy jak i następnie, mimo wszelkich poszukiwań w rozsypie pomienionym, więcej szmaragdów nie znaleziono. Przypuszczać zatem należy, że robotnik skradł szmaragd ten ze znajdujących się w pobliżu kopalń szmaragdowych, a następnie bojąc się rewizji, podrzucił takowy.—Historyczny bieg rozwoju kopalń szmaragdowych na Uralu jest następny: Od pierwszego odkrycia szmaragdów aż do 1837 r. roboty rozszerzały się coraz bardziej, ale od owego perjodu upadały ciągle i nareszcie w 1852 r. zaniechane zostały w zupełności. Przyczyną zaniechania było niskie położenie miejscowości i skutkiem tego ciągły zalew kopalni wodą, której odprowadzenie połączone jest z wielkiemi trudnościami i kosztem. — W r. 1860 kopalnie te znowu się nieco ożywiły. Ówczasowy prezes gabinetu J. C. Mości baron Meyendorf, wyjednawszy fundusz na wznowienie poszukiwań, poruczył takowe podpułkownikowi górniczego korpusu Miklaszewskiemu. P. Miklaszewski znalazł miejscowość porytą robotami dawniejszemi, których oczyszczenie wieleby kosztowało; postanowił więc robić nowe poszukiwania i odkrył 4 nowe kopalnie, z których wydobyto szmaragdów 4 pudy, 3 funty, 90½ złotników. Oficer pomieniony, zdając w Górniczym Dzienniku z r. b. sprawozdanie z swych prac, twierdzi, że przy znacznych kosztach na oczyszczenie i pogłębienie dawnych dołów, oraz na poszukiwania w 4-ch nowych punktach, może się znajdą minerały, ale nie podobna ocenić kosztu tych poszukiwań, oraz zaręczyć, że minerały, a tym bardziej kosztowne, będą znalezione.

— Dr. J. M. Hurban zamierza wydawać w Budzie czasopismo dla słowaków, pod tytułem: *Cirkevni listy pro evangeliky.*

— Z początkiem listopada r. z. księgarnia Kobra przeznaczyła premium 100 zł. reń. (400 zł. pol.) za najlepszą pod względem tak treści jak i stylu rozprawę, do pojęcia ogółu zastosowaną, na temat: „Jakim sposobem, kiedy i pod jakiemi warunkami korona czeska dostała się domowi Habsburgskiemu i jaki byłby stosunek prawny tej korony do państwa rakuskiego na wypadek, gdyby rodzina cesarska Habsburgów wygasła." Na konkurs ten nadesłaną została jedna tylko rozprawa. Sędziowie konkursowi, pp. Erben, Palacki i Rieger, wynurzyli dość przychylne o tej pracy zdanie, lecz oświadczyli jednocześnie, że ten traktat historyczny, dla niektórych niedostatków, głównie zaś z powodu nieuwzględnienia najnowszych poglądów na dzieje, nie zasługuje na wyż wzmiankowane premium. Ze względu atoli na liczne tej pracy zalety, p. Kober przyjął ją do wydawanego przez się kalendarza *Posel z Prahy* na r. 1863 (o wyjściu którego z druku przed kilku dniami donosiliśmy) i wyznaczył za nią akcessit w wysokości 50 zł. reń. (200 zł. pol.), jakkolwiek o takowym w rozpisanym konkursie wzmianki wcale nie było. Sumę zaś 100 zł. reń. p. Kober przeznacza znowu na premium za inną pracę do tegoż kalendarza na r. 1864, a temat do tej rozprawy zostanie wkrótce drukiem ogłoszony.

— W Pradze rozpoczęło już istnienie nowe czasopismo czeskie *Posel Miru*, redagowane przez J. E. Sojkę, który wydawał poprzednio pismo perjodyczne *Jasonie.* Czasopismo to wychodzić będzie w przerwach pięciotygodniowych, zeszytami trzech arkuszy objętości każdy i z dwiema ilustracjami. Zeszyty 1-y i 2-gi wyszły 28-go Sierpnia. W przemowie do czecho-słowian, zamieszczonej na czele pierwszego zeszytu, powiedziano, że pismo to starać się będzie, za pomocą celniejszych utworów poetycznych, romansów, powieści i życiorysów znakomitych mężów i niewiast, jako też artykułów historycznych, wyświetlić wszechstronnie żywot narodu czeskosłowiańgo tak dawnych czasów jak i chwili obecnej, oraz skreślić obraz zasług i wad zwycięztw i klęsk tego narodu. W końcu każdego półrocza prenumeratorowie dostaną jako premium piękny obraz litografowany.

— Dnia 3-go b. m. odbyła się w Czechach, pod Pragą, próba pługa parowego, który kosztował, wraz z transportem z Anglji, 12,000 zł. reń. (48,000 zł. pol.). Pług ten potrzebuje do obsługi 3 ludzi fachowo z nim obeznanych i 10 zwykłych robotników. Okazał się on w gospodarstwach czeskich niepraktycznym, gdyż działać może z pożytkiem jedynie na gruntach należycie uprawnych, nie mających ani kamieni, ani żadnych przeszkód i ile możności równych. Lecz nawet na gruntach posiadających powyższe zalety, korzyści z tego pługa wynikające, nie odpowiadają wysokości kapitału na jego kupno wydanego.

— Jak donosi *Hlas*, czeski teatr tymczasowy w Pradze ma istnieć zupełnie niezależnie od teatru niemieckiego tamże. Jakkolwiek dyrekcja obu teatrów pod względem administracyjnym pozostanie, do upływu terminu kontraktem zastrzeżonego, w ręku dotychczasowego dyrektora Thome, kierunek atoli teatru czeskiego pod względem artystycznym powierzony zostanie dramaturgowi p. Szwandzie z Semszyc. Na skutek żądania tego ostatniego, skład personalu teatru czeskiego ma być odpowiednio zwiększony i od personalu teatru niemieckiego zupełnie oddzielony.

— W ciągu b. jeszcze miesiąca odsłonięty zostanie w Kostnicy (w Czechach) pomnik Husa, noszący na przedniej stronie napis niemiecki „Hus znalazł tu śmierć, będąc spalonym 5-go lipca 1415", a z przeciwnej strony napis w tymże języku: „Hieronim zmarł tu, będąc spalonym 30 maja 1416."

— Biblioteka pozostała w Hejdelburgu po zmarłym uczonym Bronn'ie, bogata w cenne dzieła z dziedziny zoologji, paleontologji, ornitologji i t. p., w językach francuzkim, angielskim i niemieckim, nabytą została niedawno przez braci Wolffów. Powiadają, że rząd rosyjski zamierza kupić ten księgozbiór, w celu wcielenia go do jednej z bibliotek uniwersyteckich.

— W Berlinie wyszedł przkład z holenderskiego na język niemiecki, z dołączeniem objaśnień, dzieła Dra G. J. Muldera z Utrechtu, pod tytułem: *Die Chemie der Ackerkrume.* Przekład ten, w dwóch tomach, dokonany został przez Dra Jana Müllera z Berlina. Na zapytanie pruskiego ministra rolnictwa, centralna komisja królewska do badań rolniczo-chemicznych, dała nadzwyczaj przychylne o tem dziele zdanie, przyczem oświadczyła, że praca ta napisaną została nie dla ogółu gospodarzy wiejskich, lecz głównie dla uczonych fachowych.

— Wspominanego przez nas Dykcjonarza biograficznego, pod tytułem: *Männer der Zeit,* wydawanego w Lipsku, nakładem Karola B. Lorcha, wyszedł już cały jeden tom, o 100 przeszło arkuszach druku in 4-to majori, obejmujący 1000 biografij ze spisem rzeczy. Znajdujemy tu 75 biografij znakomitych niewiast naszych czasów. W tym pierwszym tysiącu biografij, reprezentowane są wszystkie kierunki i stany, wszystkie ludy i kraje.

— W Paryżu układają obecnie dokładną nomenklaturę ulic, bulwarów, placów, mostów i t. d. tej stolicy. Praca ta stała się niezbędną, odtąd skutkiem wcielenia do Paryża przedmieść, do 3,500 hektarów dawnej przestrzeni tego miasta, przybyło jeszcze 5,000 hektarów, a liczba ulic zwiększyła się o kilka tysięcy. W Paryżu jest jeszcze dotąd wiele ulic z nazwiskami jednobrzmiącemi lub dziwacznemi, a nawet bez wszelkich nazw.

— Czytamy w *City Press:* Pierwszą wzmiankę o menażerji w Anglji, spotykamy za panowania Henryka I-go, który posiadał zbiór niezwyczajnych zwierząt, a między niemi kilku lwów i lampartów w Woodstock. Henryk III kazał przeprowadzić te zwierzęta do Wieży londyńskiej. Król francuzki pomiędzy innemi zwierzętami ofiarował mu słonia, pierwszego jaki był widziany z tej strony Alp. Za czasów Królowej Elżbiety, menażerja ta miała posiadać trzy lwice, wielkiego lwa zwanego Edwardem VI, dla tego, że się urodził za panowania tego monarchy, tygrysa, ostrowidza, wilka, jeżozwierza i orła. W 1708 r. Strype mówi o 11 lwach, 2 lampartach lub tygrysach (bo nie miał dostatecznych wiadomości z historji naturalnej dla odróżnienia tych zwierząt), 3 orłach, 2 sowach, 2 dzikich kotach i szakalu. Przeniesienie menażerji z Exeter-Change do Walworth, i urządzenie zwierzyńca przez towarzystwo zoologiczne w Regent-Park, uczyniły menażerję w Wieży londyńskiej niepotrzebną.

— W końcu zeszłego miesiąca, w Berlinie p. Börsig, najznakomitszy w całych Prusach fabrykant machin, wydał w pysznym teatrze Victoria, wielki obiad i wieczór tańcujący dla swych robotników, obchodząc 25 letnią rocznicę założenia swej fabryki. Ojciec jego, syn biednego cieśli, założył ją w 1837 r., rozpoczynając tylko z 50 robotnikami. W chwili jego śmierci w 1854 r., zakład ten liczył już 2,400 robotników, i zjednał sobie wielką sławę, doskonałością wyrabianych parowozów. Obecnie wychodzi ich z zakładu tego 1,368, a lokomotyw, jakich roczniedostarcza on różnym kolejom żelaznym, 150. Żadna angielska fabryka nie wyrabia tak wielkiej ich liczby rocznie.

— Muzeum w Kolonji, zwane od założycieli „Wallraf-Richatz", którego gmach wzniesiony został w miejscu, gdzie stał klasztor Minorytów, otwarte zostało 1-go Maja. Zbiory tego muzeum, szczególniej co do obrazów i przedmiotów starożytniczych, oraz przedmiotów rzemiosła średniowiecznego i z czasów odrodzenia, w których podziwiać należy wykończenie prawdziwie artystyczne, przedstawiają nadspodziewane bogactwo, które bardziej jeszcze podnosi wspaniałość samego gmachu. Katalogi obrazów, ułożone przez Dra Wolfganga Müllera i starożytności rzymskich, przez Dra H. Düntzer'a, mające wyjść lada chwila z druku, zawierają bardzo dokładne objaśnienia. Oprócz tego pp. J. J. Merlo, Ramboux i Lempertz pracują nad ułożeniem spisu sztychów i rękopismów. Miasto, do którego muzeum to należy, otwiera je dla publiczności w niedziele i święta, a jakkolwiek życzyćby należało, ażeby skarby te stały codziennie otworem, szczególniej dla badaczy sztuki i starożytności, koszta atoli pilowania byłyby na teraz dla miasta za uciążliwe.

— O podróżach mających na celu odkrycia, dokonanych w Afryce środkowej od Mungo Park'a do Vogel'a, Dr. R. Nagel ogłosił drukiem (w Remscheid, u H. Krumma) traktat, który odczytał w Elberfeldzie i miastach w pobliżu tego punktu położonych. Traktat ten odznacza się żywem, przystępnem, lecz zarazem gruntownem traktowaniem przedmiotu.

— W okolicach Kustendżi, przy robotach ziemnych pod Dunajską drogę żelazną, znaleziono znaczną liczbę sarkofagów z białego marmuru, ozdobionych płaskorzeźbą. Niektóre z nich pochodzą z czasów rzymskich, inne zaś z bizantyńskich.

STATYSTYKA.

Miasto Stołeczne Warszawa.

Pod rubryką tą zamieszczać będziemy podręczne notatki o mieście stołecznem Warszawie, zaczerpnięte głównie z akt urzędowych. Z licznych większego lub mniejszego rozmiaru pism, traktujących o Warszawie, wskazujemy ważne dzieło: „Rys historyczno-statystyczny wzrostu i stanu miasta Warszawy od najdawniejszych czasów aż do roku 1847 przez Fr. Max. Sobieszczańskiego 1848 r."

I. Główniejsze epoki politycznego znaczenia Warszawy.

Z powodu braku stanowczych podań nikt nateraz nie opowie z pewnością: kiedy i w jaki sposób powstała Warszawa; wszystko zaś to, co się dało w tej mierze wykryć, szczegółowo wykazał p. Franciszek Maxymilian Sobieszczański we wspomnionem powyżej dziele swem „Rys historyczno-statystyczny wzrostu i stanu miasta Warszawy od najdawniejszych czasów aż do roku 1847." Tu więc czyni się tylko te krótkie wzmianki, że Warszawę w dziejach raz pierwszy spotykamy w roku 1313, kiedy po śmierci Bolesława I-go Mazowsze zostało podzielonem pomiędzy trzech jego synów; wtedy bowiem jednemu z nich, Trojdenowi, dostała się Warszawa z Wyskitkami, jako należące do ziemi Sochaczewskiej. Następnie za jednego z książąt Mazowieckich to jest Janusza, syna Ziemowita, powstało oddzielne księstwo Warszawskie i odtąd Warszawa występuje jako stolica tego Księstwa. Po śmierci Ziemowita (1381 r.) stała się ona stolicą całego Mazowsza. W 145 lat potem utraciła ona to znaczenie, gdyż po wygaśnieniu domu książąt Mazowieckich, z których ostatnim był Stanisław, zmarły 1526 roku, Zygmunt I-y Król Polski zjechał tu dnia 25 Sierpnia tegoż 1526 roku, całe księstwo jako lenność objął i do Korony przyłączył, a rząd jego i miasta w niem głównego zdał na Wojewodę Mazowieckiego i osobnego przeznaczył Starostę. Podniosło się znaczenie miasta gdy następnie Sejm Lubelski roku 1569 przeznaczył go na miejsce obrad publicznych. W roku 1596 dnia 18 Marca przybył tu król Zygmunt III-ci wraz z rodziną i dworem swoim na stały pobyt i odtąd dawna stolica Mazowsza została stolicą Rzeczypospolitej Polskiej. Po ostatnim podziale kraju Prusacy dnia 9-go Stycznia 1796 roku zajęli Warszawę, która odtąd stała się tylko miejscem rezydencji Kamery Prus południowych, tudzież południowo-pruskiej Regencji. Po dziesięciu latach pobytu swego, Prusy skutkiem wypadków wojennych w roku 1806 oddały znaczną część zajętych ziem Polskich, a z niemi i Warszawę z której wojska i Władze Pruskie wyszły w dniu 26 Listopada, a następnego dnia zajęli ją Francuzi. Traktaty, zawarte w Tylży: dnia 7 Lipca 1807 roku między Rosją i Francją i we dwa dni później między Francją i Prusami potwierdziły utworzenie Księstwa Warszawskiego; Warszawa stała się stolicą jego i departamentu Warszawskiego. Wśród wojny Austrji z Francją wojska Austrjackie weszły do Warszawy d. 23 Kwietnia 1809 r., wkrótce jednak, skutkiem niepowodzeń na głównym teatrze wojen z Napoleonem, opuściły ją w nocy z dnia 1 na 2 Czerwca tegoż roku. Nakoniec kiedy traktat Wiedeński z 1815 roku utworzył Królestwo Polskie, Warszawa powróciła do znaczenia stolicy tegoż Królestwa.

II. Położenie jeograficzne i topograficzne.

Położenie miasta oznaczymy przez wskazanie położenia Obserwatorjum Astronomicznego.

Jest ono następujące:

szerokość jeograficzna 52° 13′ 5″

długość w łuku na wschód względem:

Ferro 38° 41′ 25.″5
Paryża 18° 41′ 25.″5
Greenwich 21° 1′ 48″
Berlina 7° 37′ 55.″5

na zachód względem Petersburga, a mianowicie Obserwatorjum Pulkowskiego 9° 17′ 49.″8

albo w czasie:

na wschód względem

Paryża godzin 1, minut 14, sekund 45.7
Greenwich „ 1, „ 24, „ 7.2
Berlina „ — „ 30, „ 31.7

na zachód względem Petersburga minut 37, sekund 11.3.

Wyniesienie miejsca barometru w Obserwatorjum Warszawskiem 367.8 stóp paryskich albo 414.8 stóp nowopolskich; zero wodoskazu na Wiśle przy moście wzniesione jest na 237.01 stóp paryskich albo 267,33 stóp nowopolskich nad poziom morza Baltyckiego.

Wysokość równika niebieskiego nad poziom Warszawski czyli kąt pochyłości sfery 37° 47.′

Największa wysokość słońca w południe dnia 21 Czerwca 61° 15′

najmniejsza dnia 22 Grudnia 14° 19.′

Objawy atmosferyczne.

Z objawów tych wskażemy:

1) długość dnia,
2) ciśnienie atmosfery czyli stan barometryczny,
3) temperaturę,
4) wilgotność powietrza,
5) ilość pary wodnej w powietrzu,
6) ilość wody spadłej z powietrza,
7) kierunek wiatrów,
8) stan nieba pod względem pogody,
9) stan wód Wisły,
10) zamarzanie Wisły.

Postrzeżenia nad objawami atmosferycznemi w Warszawie, prowadzone są już blisko przez lat 80; od roku 1779 do roku 1799 prowadził je na zamku Królewskim Astronom Króla Stanisława Jowin, Fryderyk, Bończa, Bystrzycki, (w wielu pismach imie jego mylnie jest wskazywane Karol); po nim robił je przy ulicy Piwnej od roku 1803 do 1828 Antoni Magier Profesor Liceum Warszawskiego i Członek b. Towarzystwa Królewsko-Warszawskiego Przyjaciół nauk; od r. 1826 postrzeżenia takowe prowadzone są przez Obserwatorjum Warszawskie. Postrzeżenia takie wpisywane są w Dziennik właściwy, z którego wyprowadzone wypadki średnie ogłaszane są w Bibliotece Warszawskiej i w Rocznikach Gospodarstwa Krajowego. Nadto wypadki z siedmiu dni lunacji ogłaszane są w Tygodniku Lekarskim, a codzienne w Dzienniku Powszechnym i Gazecie Polskiej. Tablice meteorologiczne miesięczne oddzielnie odbite, przesyłane są do innych obserwatorjów zagranicznych dla porównania. Nakoniec postrzeżenia meteorologiczne, robione o godzinie 8-mej rano odsyłane są codziennie do głównej stacji telegraficznej w Zamku, skąd telegrafem przesyłane są do głównego Obserwatorjum fizycznego w Petersburgu, — a wzajemnie stamtąd co tydzień nadsyłane są pocztą postrzeżenia drukowane, czynione w w różnych miastach Europy i te dla porównania wpisywane są w oddzielne tablice miesięczne, obejmujące stan barometru, termometru, kierunku i mocy wiatru, oraz stan nieba. W dziele Meteorologja przez Foissac, tłumaczonem na język Polski przez Dyrektora Obserwatorjum Astronomicznego pana Baranowskiego (w roku 1857) znajduje się wiele danych meteorologicznych o kraju naszym; Profesor Wojciech Jastrzębowski wypracował w roku 1846 kartę klimatologiczną Warszawy, na zasadzie której p. Karol Mstowski obecnie w Kalendarzu Polskim Popularno Ziemiańskim na rok 1863 skreślił popularnie Zarysy Klimatologji, — tu zamieszcza się ogółowo normalny u nas stan powietrza obliczony z dostrzeżeń, czynionych od 1826 do 1861 roku przez Obserwatorjum Astronomiczne Warszawskie.

1. *Długość dnia.*

Średnia długość dnia w każdym miesiącu jest następująca:

Styczeń . .	godzin 7	minut 59
Luty . . .	„ 9	„ 40
Marzec . . .	„ 11	„ 35
Kwiecień . .	„ 13	„ 52
Maj . . .	„ 15	„ 25
Czerwiec . .	„ 16	„ 26
Lipiec . . .	„ 16	„ 3
Sierpień . .	„ 14	„ 32
Wrzesień . .	„ 12	„ 34
Październik .	„ 10	„ 34
Listopad . .	„ 8	„ 39
Grudzień . .	„ 7	„ 35
średnio-rocznie	„ 12	„ 45.

Największa długość dnia 21 Czerwca wynosi godzin 16 minut 43,

najmniejsza długość dnia 22 Grudnia godzin 7 minut 38.

2. *Ciśnienie powietrza.*

Średnia wysokość roczna barometru jest 749,84 milimetrów czyli 27° 8.′40; w pojedynczych miesiącach wynosi ona:

w styczniu	751.401 milim.	czyli	27° 9′.096
lutym	750.188 „	„	27 8.554
marcu	748.939 „	„	27 8.001
kwietniu	748.492 „	„	27 7.803
maju	749.050 „	„	27 8.051
czerwcu	748.722 „	„	27 7.905
lipcu	748.853 „	„	27 7.963
sierpniu	749.525 „	„	27 8.262
wrześniu	750.993 „	„	27 8.912
październ:	740.928 „	„	27 8 440
listopadzie	750.450 „	„	27 8.672
grudniu	751.562 „	„	27 9.165

a więc najwyższy stan barometru jest w grudniu potem idą: styczeń, wrzesień, listopad, luty, październik, sierpień, maj, marzec, lipiec, czerwiec, naostatek kwiecień. *(d. c. n.)*

TEATRA W WARSZAWIE.

Teatr Rozmaitości. — Dziś we Środę, d. 17 Września, komedja ze śpiewkami w 1-ym akcie, **Sto za sto**, odegrana przez pp. *Chęcińskiego, Bakałowiczową, Świeszewskiego, Micińską.* — Komedja w 2-ch aktach oryginalnie napisana przez Józefa Korzeniowskiego: **Majster i Czeladnik**, odegrana przez pp. *Żołkowskiego, Mazurowską, Swiergocką, Sawickiego, Panczykowskiego, Damsego, Trapszę.*

Cena miejsc.

	rsr.	k.	na ubo.		rsr.	k.	na ubo.
Loża 1 piętra z 4 bil.	3	60	10	Krzesło w nast. rz.	„	60	2½
Loża 2 piętra z 4 bil.	2	70	10	Parter	„	45	2½
Krzesła w 4 pier. rz.	„	90	2½	Galerja	„	30	—
Krzesło w 4 dru. rz.	„	75	2½	Paradyz	„	15	—

Zacznie się o godzinie 7.

Jutro, we Czwartek, Wielki Teatr. — **Gizella.** — **Śpiewka pana Fortunata.**

— W dniu wczorajszym, na targach odbywających się w urzędzie konsumcyjnym miasta Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 10 od rs. 2 k. 20½ do rs. 2 k. 25, za garniec od k. 72 do 73½.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

z dnia 16 września.

Monety.		żądano rsr.	żądano kop.	płacono rsr.	płacono kop.
Pół-Imperjały Rosyjskie. . . .		—	—	5	63
Dukaty Holenderskie nowe ważne.		—	—	—	—
Pruski Kurant . . za 100 Tal.		—	—	—	—
Papiery.					
Obligi Skar. za 100 rs. (oprócz kuponu)		—	—	93	49
Bilety Skarbu Królestwa Polskiego		—	—	—	—
Listy Zast. III-go Okresu serya 1 i 2 (oprócz kuponu) za 15 rs.		15	2	14	99
Akcje Głównego Towarzystwa Rossyjskiego dróg żelaznych.		113	25	—	—
Obligi współki Żeglugi Parowej w Królestwie Pols: po rs. 750.		—	—	—	—
Akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej po rs. 100 . .		—	—	—	—
dito 500 . .		91	75	91	50
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Wied.		83	25	82	75
Wexle.					
Berlin . . . 100 Tal.	2 M.	101	70	101	47½
„ . . . 100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Gdańsk . . 100 Tal.	2 M.	—	—	—	—
„ . . 100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Hamburg . . 300 BMk.	2 M.	154	50	—	—
Londyn . . 1 Ft. St.	3 M.	6	90	—	—
Moskwa . . 100 Rs.	1 M.	—	—	99	50
Petersburg . 100 Rs.	1 M.	—	—	99	75
„ . 100 Rs.	k. t.	—	—	—	—
Paryż . . 300 Fr.	2 M.	82	20	—	—
„ . . 300 Fr.	1 M.	—	—	—	—
Wiedeń . . 150 Złr.	2 M.	80	55	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obligów Skarb. rs. 1 k. 84⁴⁄₉
„ „ od Listów Zastawn: IIIgo Okresu k. 14

KURSA TELEGRAFICZNE.

z Berlina z dnia 16 września.

	żądają	płacą
5ta Pożyczka Rossyjska	—	88½
6ta „ „	—	96¼
Obligacje Skarbowe 4%		85
Listy zastawne 4%	—	88⅝
Bilety Banku Polskiego	—	88⅛
Weksle na Warszawę	—	88⅜
„ Petersburg 3 tygodniowy .	—	98⅞
„ Londyn 3 miesięczny .	—	621½
„ Paryż 2 „ . .	—	80 1/12
„ Hamburg 2 „ . .	—	150¾
„ Wiedeń 2 „ . .	—	78½
Żyto na targu	—	50⅝
„ na dostawę późniejszą . .	—	48½
z Paryża.		
Renta 3%	—	68 80
Akcje kredytu ruchomego . . .	—	950

Liverpool, 13 *Września.* Sprzedano 3,000 wańtuchów bawełny. Ceny stosunkowo do przeszłej soboty pozostały bez zmiany.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIADOMIENIA.

(N. D. 4729) *Rada Zarządzająca Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej.*

W powołaniu się na par. 44, Ustawy Towarzystwa, zawiadamia Akcjonarjószów, że trzecie losowanie umarzających się akcji, odbędzie się w dniu 13 (25) Października r. b., z rana o godzinie 10, w sali posiedzeń dworca Stacji Głównej w Warszawie, publicznie w obec Inspektora dróg Żelaznych i Komisarza Rządowego.

Włożenie do koła numerów na które w ciągu roku 1861, była uiszczana opłata odbędzie się w dniu 12 (24) Października r. b. i każdy chęć mający, tak przy wkładaniu tych numerów jak przy ciągnieniu znajdować się może.

We dwa tygodnie po ciągnieniu numera wylosowanych akcji będą ogłoszone w pismach krajowych i zagranicznych.

Wylosowane akcje spłacone będą według nominalnej wysokości, po rubli srebrem sto, wczem się mieści zwrot wniesionych opłat w ilości rs. sześćdziesiąt, oraz przypadające na każdą akcję premium po rs. czterdzieści.

Obok tej spłaty, w miejsce wylosowanej akcji wydaną będzie akcja pożytkowa i akcja taka nadaje właścicielowi prawo do wypadków wszystkich przedsięwzięć Towarzystwa, na równi z posiadaczami akcji pierwotnych, wyjąwszy pierwsze pięć procent dywidendy, które do funduszu umorzenia są przeznaczone.

Wypłata akcji wylosowanych, jako też wymiana ich na akcje pożytkowe nastąpi, odpowiednio Ustawie, jednocześnie z wypłatą dywidendy za rok 1862, w miesiącu Lipcu 1863, o czem interesowani w swoim czasie będą zawiadomieni.

Warszawa d. 15 Września 1862 r.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 4580) *Komissja Rządowa Sprawiedliwości.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 20 Września (2 Października) r. b. o godzinie 12 w południe w sali posiedzeń Komisji Rządowej Sprawiedliwości przy ulicy Długiej pod N. 591 odbędzie się licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na dostawę dla biura tejże Komisji i Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu na czas zimowy w latach trzech po sobie następujących to jest: 1862/3, 1863/4, 1864/5, drzewa sosnowego opałowego w gatunkach niżej wymienionych, ilość którego rocznie w przybliżeniu wynosić może w razie dostawy jednej z trzech klas wyszczególnionych mianowicie:

a) Klasy V długości łokci dwanaście grubości w cieńszym końcu od 14 do 15 cali sztuk 1125.

b) Klasy VI długości łokci dwanaście grubości w cieńszym końcu od 16 do 17 cali, sztuk 900.

c) Klasy VII długosci łokci dwanaście, grubości w cieńszym końcu od 18 do 19 cali, sztuk 810.

Licytacja in minus rozpocznie się od ceny ustanowionej za jednę sztukę drzewa licząc z dostawą mianowicie, klasy V rs. 2 k. 33, klasy VI rs. 2 k. 96½, klasy VII rs. 3 k. 68½, z dozwoleniem entreprenerowi dostawy pewnej części każdego gatunku lub całego rocznego zapotrzebowania w jednym z gatunków powyższych.

Szczegółowe warunki licytacji przejrzane być mogą każdodziennie z wyjątkiem świąt uroczystych w zwykłych godzinach biurowych rano, od godziny 9 do 2 z południa w Wydziale Administracyjnym biura Komisji Rządowej Sprawiedliwości.

Do licytacji przypuszczeni będą tylko handlujący drzewem i posiadający w Warszawie składy drzewa a w tym celu konkurenci obowiązani dołączyć do deklaracji dowody kwalifikacyjne oraz złożyć do kasy funduszów przechodnich biura Komisji Rządowej Sprawiedliwości w Warszawie vadium rs. 300 gotowizną lub papierami publicznemi kwit tejże kasy dołączyć również do deklaracji która winna być napisana wyraźnie, jeżeli można własnoręcznie, a zawsze przez składającego deklarację podpisana bez skrobań poprawek i przekreśleń podług wzoru następującego:

Wzór do deklaracji

W skutek ogłoszenia Komisji Rządowej Sprawiedliwości z dnia 15 (27) Sierpnia r. b. Nr. 17,305 podaję niniejszą deklarację iż podejmuję się dostawy dla biura tejże Komisji i Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu na czas zimowy w latach trzech po sobie idących to jest, 1862/3 1863/4, 1864/5, drzewa sosnowego opałowego w klocach długich po 24 stóp, grubych w cieńszym końcu w przybliżeniu mianowicie: klasy V od 14 do 15 cali sztuk 1125, klasy VI od 16 do 17 cal:, sztuk 900, klasy VII od 18 do 19, sztuk 810, po cenie za jedną sztukę licząc z dostawą na dziedziniec Komisji Rządowej Sprawiedliwości i Senatu jako to:

a) kl. V rs. k. b) kl. VI rs. k. c) kl. VII rs. k. (wypisać ceny drzewa z dostawą, liczbą i literami wszystkich gatunków wyżej wymienionych, lub tylu z nich jakie entreprener dostawić pragnie).

Poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym.

Kwit kasy przechodniej biura Komisji Rządowej Sprawiedliwości na złożone vadium w ilości rs. 300, wyraźnie rs. trzysta dołączam.

Stołe zamieszkanie meje jest w N. przy ulicy N. pod Nr. N. pisałem w Warszawie dnia N. mca N. 1862 r.

Warszawa d. 15 (27) Sierpnia 1862 r.

Dyrektor Kancelarji,
Radca Stanu, J. Ornowski.

(1)

(N. D. 4536) *Rząd Gubernialny Warszawski.*

Podaje do wiadomości osób interesowanych, iż dnia 18 (30) Września r. b. o godzinie 11 z rana odbywać się będzie w biurze Rządu Gubernialnego Warszawskiego licytacja na entreprzę dostawy węgli kamiennych do opalania przez rok jeden 1862/3 Domu Badań w Warszawie, aresztu Policyjnego przy Magistracie miasta Warszawy i aresztu Dłużników przy ulicy Leszno mianowicie: a) dla Domu Badań około 1390; b) dla aresztu Policyjnego 660; c) dla aresztu Dłużników 168, zatem około 2218, mniej więcej korcy Górniczych po 6 pudów wagi obejmujących.

Licytacja przez podania głośne in minus zacznie się od ceny normalnej za jeden korzec sześcio-pudowy kop. 82 p.

Przystępujący do licytacji złożą dowody kasy Gubernialnej Warszawskiej na deponowane w niej vadia po rs. 200 gotowizną, bądź papierami kredytowemi na kaucje przyjmowanemi.

Bliższa wiadomość o warunkach tej entrepryzy powziętą być może w biurze Wydziału Policyjnego Rządu Gubernialnego w godzinach biurowych.

Warszawa d. 22 Sierp. (3 Września) 1862 r.

z up. Gubernatora Cywilnego,
Radca Gubernialny, Vorhof.

(3) za Naczelnika Kancelarji, Gurowski.

(N. D. 4748) *Rząd Gubernialny Płocki.*

Podaje do wiadomości osób interesowanych, że na wydzierżawienie dochodów konsumcyjnych na rok następny 1863, to jest na czas od dnia 20 Grudnia 1862 r. (1 Stycznia 1863 r. b, z miast do dnia 19 (31) Grudnia 1863 r. poniżej wymienionych odbywać się będzie w biurze Rządu Gubernialnego tutejszego plus licytacja, przez opieczętowane deklaracje stosownie do postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 16 (28) Maja 1833 r. od praetium fisci rocznie oznaczonego, mianowicie:

Dnia 24 Września (6 Października) r. b. 1) z m. Przasnysza od sumy rs. 6100; 2) z m. Pułtuska łącznie z dochodem prowentowym albo wiadrowym od sumy rs. 12806 kop. 10; 3) z m. Lipna od sumy rs. 8182 kop. 50; 4) z m. Płońska od sumy rs. 4980; 5) z m. Wyszogroda od sumy rs. 4021 kop. 45.

Dnia 25 Września (7 Października) r. b.; 6) z m. Andrzejowa łącznie z prawem szynkowania trunków krajowych w tem mieście Skarbowi służącem od sumy rs. 282 kop. 86; 7) z m. Broku także łącznie z prawem szynkowania trunków krajowych Skarbowi służącem, od sumy rs. 907 kop. 87; 8) z m. Janowa od sumy rs. 627 kop. 60; 9) z osady Goworowo z Wolką Brzezińską od sumy rs. 432; 10) z m. Chorzelle od sumy rs. 1200.

Dnia 26 Września (8 Października) r. b.; 11) z m. Mławy od sumy rs. 5519; 12) z m. Ostrołęki od sumy rs. 3708; 13) z m. Rypina od sumy rs. 2407 kop. 20; 14) z m. Myszyńca od sumy rs. 480; 15) z m. Sierpca łącznie z prawem szynkowania trunków krajowych w tem mieście Skarbowi służącem, od sumy rs. 4465 kop. 70; 16) z m. Nura od sumy rs. 379 kop. 80.

Dnia 1 (13) Października r. b.; 17) z m. Ciechanowa od sumy rs. 3550; 18) z miasta Makowa od sumy rs. 5011; 19) z m. Nowego miasta od sumy rs. 1584; 20) z m. Ostrowi od sumy rs. 2410; 21) z m. Serocka od sumy rs. 1620.

Dnia 2 (14) Października r. b.; 22) z m. Czerwińska od sumy rs. 807; 23) z m. Dobrzynia nad Wisłą od sumy rs. 2420; 24) z m. Bodzanowa od sumy rs. 611 kop. 40; 25) z m. Szreńska od sumy rs. 1443 kop. 64; 26) z m. Raciąża łącznie z prawem szynkowania trunków krajowych w tem mieście Skarbowi służącem, od sumy rs. 2423 kop. 25.

Dnia 3 (15) Października) r. b.; 27) z m. Różana od sumy rs. 1110; 28) z m. Bobrowniki od sumy rs. 432; 29) z m. Sochocina od sumy rs. 830; 30) z m. Wyszkowa od sumy rs. 1287 kop. 60; 31) z m. Bielska od sumy rs. 523 kop. 2.

Deklaracje składać się mające, napisane być powinny podług wzoru poniżej zamieszczonego, przyjmowane będą w biurze Rządu Gubernialnego tutejszego do dnia licytacji do godziny 12 w południe, na każde miasto oddzielnie, na ręce Gubernatora Cywilnego lub jego zastępcy, później złożone przyjęte nie będą, a napisane nie podług wzoru lub nie podług Art. 17 i 18 wymienionego wyżej Postanowienia, lub też warunkowe, będą uważane za nieważne. Przy każdej deklaracji dołączyć należy oryginalne kwity na vadium, wyrównywające 1/10 część ceny dzierżawnej w gotowiźnie, lub listami zastawnemi z kuponami, albo papierami skarbowemi na kaucję przyjmowanemi złożone w Banku Polskim lub w kasie Gubernialnej tutejszej. Vadium takowe utrzymującemu się przy licytacji na rachunek kaucji przy kontrakcie złożyć się mającej przyjęte będzie, nieutrzymujący się zaś przy licytacji natychmiast takowe odbierze. Składający deklaracją dołączyć powinien przy takowej świadectwo kwalifikacyjne właściwej Władzy Policyjnej, wykazujące: miejsce zamieszkania, stan i zamożność deklaranta. Dzierżawcy dochodów konsumcyjnych którzy wystawili kaucją odpowiednią 1/5 części ceny dzierżawnej, i konkurują do dalszej dzierżawy tych samych dochodów, niepotrzebują składać świadectwa kwalifikacyjnego, a w miejsce kwitu vadjalnego mogą złożyć przy deklaracji świadectwo Kasy Gubernialnej, jako z należytości do czasu licytacji całkowicie i w oznaczonych terminach uiścili się.

Warunki licytacyjne jako też warunki kontraktowe wraz z wykazem posiadłości wiejskich w obrębie konsumcyjnym miast znajdujących się, udzielane będą w biurze Rządu Gubernialnego do przejrzenia każdemu pretendentowii, w tym celu zgłaszającemu się, codziennie prócz świąt od godziny 9ej z rana do godziny 3ej po południu wolno jest nawet żądającym brać kopje tychże warunków.

Uprzedza się interesowaną publiczność, iż na jednoroczną 1863 r. dzierżawę połączonych dochodów konsumcyjnych i wiadrowych z Nowego dworu, twierdzy Nowogeorgiewskiej i dochodów konsumcyjnych z m. Zakroczymia, jako też dochodów konsumcyjnych z miasta Płocka, których ceny dzierżawne przenoszą sumę rs. 15000, licytacja odbywać się będzie w Warszawie w biurze Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, z pierwszych trzech miast w dniu 4 (16) Września t. r. od sumy rs. 36,720 rocznie, z miasta Płocka w dniu 7 (19) Września t. r. od sumy rs. 32810 o czem Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu szczegółowo obwieszczenie w Dzieniku Powszechnym zamieści.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego Płockiego z dnia 29 Sierpnia (10 Września) r. b. Nr. 45886, przy dołączeniu świadectwa kwalifikacyjnego warunkami licytacyjnemi wymaganego i kwitu na vadium w sumie rs. N. w depozycie kasy Gubernialnej Płockiej lub Banku Polskiego złożone, podaję niniejszą deklarację, przez którą obowiązuję się za dzierżawę dochodów konsumcyjnych z m. N. na rok jeden od włącznie 20 Grudnia 1862 r. (1 Stycznia 1863 r)., do włącznie dnia 19 (31) Grudnia 1863 r., płacić Skarbowi Królestwa sumę rs. N. wyraźnie (wypisać literami), poddając się zarazem wszelkim zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym. Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. miesiąca N. roku 1862.

(podpisać wyraźnie imie i nazwisko.)

Oferty na licytacji postąpione obowiązują w zupełności plus licytantów zaraz od chwili złożenia deklaracjów, jak gdyby podpisali same kontrakty a Skarb Królestwa obowiązuje dopiero wtenczas, gdy odbyte licytacje zatwierdzone i o tem strony interesowane urzędownie zawiadomione zostaną.

Nakoniec zastrzega się, iż utrzymujący się przy licytacji, a później od niej odstępujący, wystawia się na wszelkie skutki powtórnej licytacji nietylko do wysokości złożonego vadium ale i do wysokości strat jakieby dla Skarbu z powtórnej licytacji wynikły, a które po potrąceniu vadium, z majątku odstępującego ściągnięte będą.

Płock dnia 29 Sierpnia (10 Września) 1862 r.

Gubernator Cywilny, D. Dziewanowski.

Naczelnik Kancelarji, Dorożyński.

(N. D. 4747) *Rząd Gubernialny Lubelski.*

Z powodu nie dojścia do skutku w trzech terminach licytacji na entreprysę dostawy żywności dla więźni w Lublinie, Biały i Siedlcach na przeciąg czasu od 19 Września (1 Października) 1862 r. do dnia tegoż 1863 r., czyli przez rok jeden, Rząd Gubernialny na podstawie upoważnienia Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 25 Sierpnia (6 Września) r. b. N. 6948/26,634 otrzymanego, podaje do powszechnej wiadomości, iż na entreprysy rzeczone odbywać się będzie in minus licytacja od zwiększonego pretium kop. 6 wyraźniej kop. sześć za jedną porcję dziennej żywności w skróconym terminie to jest na dniu 10 (22) Września 1862 r.

Deklaracje przyjmowane będą do godziny 12 w południe, po czem zaraz nastąpi rozpieczętowanie tychże. Ubiegający się o te dostawy niewyłączając tegorocznych entreprenerów złożyć będą obowiązani na vadium gotowizną, lub papierami kurs w kraju mającemi w kasie Gubernialnej Lubelskiej, lub Powiatowej w zmniejszonej ilości kwotę, a mianowicie: do dostawy w Lublinie rs. 500 pięćset, do dostawy w Biały rs. 400 czterysta, do dostawy w Siedlcach rs. 350 trzysta pięćdziesiąt. Ostrzega się przytem, że żadne przekazy funduszów na vadium przyjmowane nie będą, po ukończeniu licytacji i przyznaniu entreprysy najniższą cenę podającemu, żadna późniejsza oferta przyjętą nie będzie.

Deklaracje mają być podane podług wzoru wyraźnie i jasno bez żadnych pomyłek i skrobań napisane i nie mogą zawierać żadnych warunków i zastrzeżeń, oraz lakiem opieczętowane.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego Lubelskiego z dnia 29 Sierpnia (10 Września) r. b. N. 61,650/22,260, podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąść entreprysę dostawy żywności do więzienia N. na rok 1862/3, czyli przez przeciąg czasu, od dnia 19 Września (1 Października) 1862, po koniec miesiąca Września 1863 r. za opłatą dziennej porcji jednego więźnia po kop. N. (tu pisać sumę literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym, które dobrze mi są wiadome. Zaświadczenie kasy N. na złożone w niej vadium rs. N. (tu wypisać liczbę literami) wynoszące dołączam, które wrazie nieutrzymania się na licytacji sam odbiorę, lub o którego wrazie nieutrzymania się, o odesłanie na pocztę do N. na mój koszt upraszam. Stałe moje zamieszkanie jest, (tu wypisać wyraźnie miejsce zamieszkania) pisałem w N. dnia i mca N. 1862 r.

(podpisać imie i nazwisko.)

Szczegółowe warunki dotyczące pomienionych entrepryz przejrzane być mogą każdodziennie wyjąwszy świąt w godzinach biurowych w Wydziale Wojskowo-Policyjnym Rządu Gubernialnego Lubelskiego.

Lublin d. 29 Sierp. (10 Września) 1862 r.

za Gubernatora Cywilnego,

Radca Rządu Gubernialnego, Bobakowski.

Naczelnik Kancelarji, Szymański.

(N. D. 4719) *Rząd Gubernialny Radomski.*

W wykonaniu reskryptu Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu z d. 21 Sierpnia (2 Września) r. b. Nr. 38,150, podaje do wiadomości osób interesowanych, iż w biurze Rządu Gubernialnego tutejszego, odbywać się będą licytacje in plus przez złożenie opieczętowanych deklaracji przepisanych, postanowieniem Rady Administracyjnej z d. 16 (28) Maja 1833 roku w tomie 15 Dziennika Praw zamieszczonemi, na wydzierżawienie dochodów konsumcyjnych i innych z niemi połączonych, to jest: opłaty wiadrowej, lub prawa szynkowania Skarbowi służącego z miast i osad rządowych Gubernii tutejszej na następny rok 1863 mianowicie w terminie i od sum poniżej wyszczególnionych:

Licytacja 1 d. 24 Września (6 Października) 1862 roku.

a) Skaryszewa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1291 kop. 20, wyraźniej rubli srebrem tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt jeden kopiejek dwadzieścia; Zamowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 817 k. 20, wyraźniej rs. ośmset siedmnaście kopiejek dwadzieścia; c) Jastrzębia rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 284 k. 80, wyraźniej rs. dwieście ośmdziesiąt cztery kop. ośmdziesiąt; d) Ryczywoła rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 601 kop. 33, wyraźniej rub. sr. sześćset jeden kop. trzydzieści trzy; e) Sieciechowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 320, wyraźniej rubli srebrem trzysta dwadzieścia; f) Zwolenia rzędu 4 z dochodów konsumcyjnyjnych od sumy rs. 4420, wyraźniej rub. sr. cztery tysiące czterysta dwadzieścia.

Licytacja 2, d. 25 Września (7 Października) 1862 roku.

a) Wierzbicy rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 451 kop. 20, wyraźniej rubli srebrem czterysta pięćdziesiąt jeden kop. dwadzieścia; b) Bodzentyna rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1341 kop. 60, wyraźnie rs. tysiąc trzysta czterdzieści jeden kop. sześćdziesiąt; c) Szydłowca rzędu 4 zakładów konsumcyjnych od sumy rs. 4257 kop. 88, wyraźniej rub. sreb. cztery tysiące dwieście pięćdziesiąt siedm kop ośmdziesiąt ośm; z opłaty wiadrowej od sumy rs. 3616 kop. 25 1/2, wyraźniej rs. trzy tysiące sześćset szesnaście kop. dwadzieścia pięć i pół; z prawa szynkowania we wsi Stara wieś od sumy rs. 225 kop. 86 1/2, wyraźniej rub. sreb. dwieście dwadzieścia pięć kop ośmdziesiąt sześć i pół; łącznie rs. 8100, wyraźniej rub. sreb. ośm tysięcy sto.

d) Przedborza rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 3264, wyraźniej rs trzy tysiące dwieście sześćdziesiąt cztery; e) Iłży rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1894 kop. 87, wyraźniej rubli srebrem tysiąc ośmset dziewięćdziesiąt cztery kop. ośmdziesiąt siedm; z prawa szynkowania od sumy rs. 266 k. 32 1/2, wyraźnie rs. dwieście sześćdziesiąt sześć kop. trzydzieści dwie i pół. Łącznie rs. 2161 kop. 19 1/2, rs. dwa tysiące sto sześćdziesiąt jeden kop. dziewiętnaście i pół.

f) Kunowa rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 700 k. 54, wyraźniej rs. siedmset kop. pięćdziesiąt cztery.

Licytacja 3, d. 26 Września (8 Października) 1862 roku.

a) Łagowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 727 k. 82, wyraźniej rs. siedmset dwadzieścia siedm kop. ośmdziesiąt dwie; b) Radoszyc rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1085, wyraźniej rs. tysiąc ośmdziesiąt pięć; c) Słupi Nowej rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1157 kop. 13 1/2, rs. tysiąc sto pięćdziesiąt siedm kop trzynaście i pół; z prawa szynkowania od sumy rs. 343 k. 18, rs. trzysta czterdzieści trzy kop. ośmnaście. Łącznie rs. 1500 kop. 31 1/2, wyraźniej rs. tysiąc pięćset kop. trzydzieści jeden i pół; d) Wąchocka rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 739 k. 77, rub. sr. siedmset trzydzieści dziewięć kop. siedmdziesiąt siedm; z prawa szynkowania od sumy rs. 568 kop. 23, rs. pięćset sześćdziesiąt ośm kop. dwadzieścia trzy. Łącznie rs. 1308, rs. tysiąc trzysta ośm.

a) Solca rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1116, wyraźniej rs. tysiąc sto szesnaście; f) Waśniowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 154 k. 40, rs. sto trzydzieści cztery kop. czterdzieści.

Licytacja 4, d. 1 (13) Października 1862 r.

b) Wierzbnika rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 470 kop. 35, rs. czterysta siedmdziesiąt kop. trzydzieści pięć; z prawa szynkowania w austerji skarbowej w mieście i we wsi Wanacji od sumy rs. 141 kop. 84 1/2, rs. sto czterdzieści jeden kop. ośmdziesiąt cztery i pół. Łącznie rs. 612 k. 19 1/2, rs. sześćset dwanaście kopiejek dziewiętnaście i pół.

b) Opoczna rzędu 3 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 4092, wyraźniej cztery tysiące dziewięćdziesiąt dwa; c) Koprzywnicy rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 780, wyraźniej siedmset ośmdziesiąt; d) Osieka rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 756, wyraźniej siedmset pięćdziesiąt sześć; e) Połańca rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1060, wyraźniej tysiąc sześćdziesiąt; f) Sandomierza rzędu 3 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 5551, wyraźniej pięć tysięcy pięćset pięćdziesiąt jeden.

Licytacja 5, d. 2 (14) Października 1862 r.

a) Zawichosta rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 3144, rs. trzy tysiące sto czterdzieści cztery; b) Buska rzędu 5 z dochodów propinacji od sumy rs. 1260, rs. tysiąc dwieście sześćdziesiąt; c) Pierzelnicy rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 524 k. 85 1/2, rs. pięćset dwadzieścia cztery kop. ośmdziesiąt pięć i pół; z prawa szynkowania od sumy rs. 255 k. 14, rs. dwieście pięćdziesiąt pięć kop. czternaście. Łącznie rs. 779 k. 99 1/2, rs. siedmset siedmdziesiąt dziewięć kop. dziewięćdziesiąt dziewięć i pół; f) Szydłowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1203 kop. 18, rs. tysiąc dwieście trzy kop. ośmnaście; z prawa szynkowania od sumy rs. 113 k. 22, rs. sto trzynaście kop. dwadzieścia dwa. Łącznie rs. 1316 kop. 40, rs. tysiąc trzysta szesnaście kop. czterdzieści.

e) Stopnicy rzędu 3 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 3343, wyraźnie trzy tysiące trzysta czterdzieści trzy. f) Wiślicy rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1447 kop. 20, tysiąc czterysta czterdzieści siedm kop. dwadzieścia.

6. dnia 8 (20) Października 1862 r.

a) Nowego miasta Korczyna rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 2317 k. 20, rs. dwa tysiące trzysta siedmnaście k. dwadzieścia; b) Chęcno rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 4338, wyraźniej rs. cztery tysiące trzysta trzydzieści ośm; c) Daleszyc rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 845 kop. 54, rs. osmset czterdzieści pięć kop. pięćdziesiąt cztery, z prawa szynkowania od sumy rs 319 k. 65 1/2 rs- trzysta dziewiętnaście kop. sześćdziesiąt pięć i pół; łącznie rs. 1165 k. 19 1/2, rs. tysiąc sto sześćdziesiąt pięć k. dziewiętnaście i pół.

d) Małogoszcza rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 381, wyraźniej trzysta ośmdziesiąt jeden; Jędrzejowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 2895 k. 18, dwa tysiące ośmset dziewięćdziesiąt pięć k. ośmnaście; z prawa szynkowania w austerji pod klasztorem od sumy rs. 120 k. 42, rs. sto dwadzieścia k. czterdzieści dwie, łącznie rs. 3015 k. 60, rs. trzy tysiące pietnaście k. sześćdziesiąt.

f) Kurzelowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 518 k. 20 1/2, pięćset ośmnaście k. dwadzieścia i pół, z prawa szynkowania od sumy rs 339 k. 79 rs. trzysta trzydzieści dziewięć k. siedmdziesiąt dziewięć i pół, łącznie rs. 857 k. 57 1/2, rs. ośmset pięćdziesiąt siedm k. dziewięćdziesiąt dziewięć i pół.

Licytacja 7 d. 9 (21) Października 1862 r.

a) Korzyć rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1299 k. 99, rs. tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć; b) Brzuska rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 325 k. 28 1/4 rs. trzysta dwadzieścia pięc k. dwadzieścia ośm i jedna czwarta; zapłaty wiadrowej od sumy rs. 310 k. 80 3/4, rs. trzysta dziesięć kop. ośmdziesiąt i trzy czwarte; łącznie rs. 636 k. 9, rs. sześćset trzydzieści sześć k. dziewięć.

c) Miechowa rzędu 3 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 3600, rs. trzy tysiące sześćset; d) Proszowic rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs 1800, rs. tysiąc ośmset; e) Słomnik rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 3085 k. 50, rs. trzy tysiące osmdziesiąt pięć kop. pięćdziesiąt; f) Szkalbmierza rzędu 5 z dochodów kosumcyjnych od sumy rs 1736 k. 40, rs. tysiąc siedmset trzydzieści sześć kop. czterdzieści.

Licytacja 8 d. 10 (22) Października 1862 r.

a) Bendzina rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 5286, rs. pięc tysięcy dwieście ośmdziesiąt sześć; b) Czeladzi rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych rs. 841 kop. 20, rs. ośmset czterdzieści jeden k. dwadzieścia; c) Olkusza rzędu 3 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 2842 k. 80, rs. dwa tysiące ośmset czterdzieści dwa kop. ośmdziesiąt; d) Koziegłów rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1045 k. 20, rs. tysiąc czterdzieści pięć k. dwadzieścia; e) Lelowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 661 k. 8, rs. sześćset sześćdziesiąt jeden k. ośm; f) Redenu osady rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 531 k. 60, rs. pięćset trzydzieści jeden k. sześćdziesiąt.

Licytacja 9 d. 11 (23) Października 1862 r.

a) Olsztynu rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 513 k 53 2/4, rs. pięćset trzynaście k. pięćdziesiąt trzy i dwie czwarte z prawa szynkowania w karczmie Proboszczowskiej i w wójtostwie Skrajnica rs. 137 k. 56 2/4, rs sto trzydzieści siedm k. pięćdziesiąt sześć dwie czwarte, łącznie rs. 651 k. 10, rs. sześcset pięćdziesiąt jeden k. dziesięć.

b) Siewierza rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1690 k. 80, rs. tysiąc sześćset dziewięćdziesiąt k. ośmdziesiąt; c) Skały rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1038, rs. tysiąc trzydzieści ośm; d) Sławkowa rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1477 k. 20, rs. tysiąc czterysta siedmdziesiąt siedm k. dwadzieścia; e) Wolbroma rzędu 4 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 2933, rs. dwa tysiące dziewięćset trzydzieści trzy; f) Żarnowca rzędu 5 z dochodów konsumcyjnych od sumy rs. 1561 k. 65 2/4, rs. tysiąc pięćset sześćdziesiąt jeden k. sześćdziesiąt pięć dwie czwarte; z prawa szynkowania od sumy rs. 149 k. 54, rs. sto czterdzieści dziewięć kop. pięćdziesiąt cztery, łącznie rs. 1711 k. 19 1/2, rs. tysiąc siedmset jedenaście kop. dziewiętnaście i pół.

Oferty licytacyjne w deklaracjach rozpoczynać się powinny od cen powyżej oznaczonych, szczegółowe warunki do licytacji w biurze Rządu Gubernialnego Sekcji Skarbowej każdodziennie oprócz świąt od godziny 9 z rana do 3 z południa przejrzane być mogą. Deklaracje składać się mające, wedle poniższego wzoru napisane, przyjmowane będą w Rządzie Gubernialnym przez Gubernatora Cywilnego, lub jego zastępcę do dnia licytacji na każde dochody oznaczonego, aż do godziny 11 z rana, o której zaraz opieczętowanie deklaracji kolejno nastąpi, później złożone przyjętemi nie będą. Deklaracje inaczej nie podług artykułów 17 i 18 Postanowieniem Rady Administracyjnej wyżej powołanego napisane, nieważne uznanemi zostaną.

Do deklaracji potrzeba dołączyć świadectwo kwalifikacyjne właściwej władzy policyjnej wykazujące miejsce zamieszkania stan i zamożność deklaranta tudzież oryginalny kwit na vadium w jednej tej części ustanowionej ceny licytacyjnej wyrównywające gotowizną, listami zastawnemi z kuponami, lub innemi papierami skarbowemi, wedle przepisów na vadia przyjmowanemi, do depozytu kasy skarbowej lub Banku Polskiego złożone, które nieutrzymujący się przy licytacji napowrót odbierze, utrzymującemu się zaś, albo na rachunek kaucji przy zawarciu kontraktu stawić się winnej, policzone, albo wrazie złożenia jej oddzielnie powrócone zostanie. Dzierżawcy dochodów konsumcyjnych, którzy wystawili kaucję jednej piątej części sumy dzierżawnej odpowiadającą i konkurują do dalszej dzierżawy tych samych dochodów niepotrzebują składać świadectwa kwalifikacyjnego w miejscu kosztu vadialnego mogą złożyć do deklaracji świadectwo kasy Gubernialnej jako z należytości dzierżawnej do terminu licytacji całkowicie i w oznaczonych terminach uiścili się.

Licytacja obowiązuje utrzymującego się przy niej, zaraz po jej odbyciu, Rząd zaś dopiero po zatwierdzeniu takowej lub kontraktu przez właściwą władzę. Utrzymujący się przy licytacji, a później od niej odstępujący, wystawia się na wszelkie skutki powtórnej licytacji, nietylko do wysokości vadium przy licytacji złożonego, ale i do wysokości straty, jakaby dla Rządu z powtórnej licytacji wynikła, a która po potrąceniu vadium z majątku odstępującego ściągniętą być by musiała. Na dalszą jednoroczną dzierżawę dochodów konsumcyjnych z miast Radomia i Kielc mających ceny licytacyjne rub. rs. 15,000, przenoszące, licytacje odbędą się w Warszawie w biurze Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu mianowicie: na miasto Radom od sumy rs. 28,830 rocznie, w dniu 7 (19) Września r. b., a na miasto Kielce od sumy rs. 21,156 rocznie w dniu 11 (23) tegoż miesiąca i roku. O czem szczegółowe obwieszczenie Komisji Skarbu będzie w Dzienniku Powszechnym umieszczone.

Wreszcie na kopertach deklaracji oprócz adresu do Rządu Gubernialnego Radomskiego, domieszczone być powinny wyrazy: deklaracja do licytacji na dzierżawę dochodów N. w dniu N. odbyć się mającej.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Rządu Gubernialnego Radomskiego z dnia 23 Sierpnia (9 Września) r. b. Nr. 56435 przy dołączeniu świadectwa kwalifikacyjnego warunkami licytacyjnemi wymaganego, i koszta na vadium w sumie rs. N. w depozycie Banku Polskiego lub kasy Skarbowej N. złożone, podaję niniejszą deklarację, przez którą obowiązuję się za dzierżawę dochodów N. na rok jeden od włącznie dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1862/3 r. do włącznie 19 (31) Grudnia 1863 r. płacić Skarbowi Królestwa rocznie sumę rs. N wyraźniej (wypisać literami) poddając się zarazem wszelkim zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym.

Stałe moje zamieszkanie w N. pisałem w N. d. N. miesiąca i roku N.

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko.)

Lublin d. 19 Sierpnia (9 Września) 1862 r.

za Gubernatora Cywilnego,

Radca Gubernialny, Nowakowski.

za Naczelnika Kancelarji, J. Niskowski.

(N. D. 4751) *Rząd Gubernialny Augustowski.*

Z odwołaniem się do obwieszczenia swego z d. 24 Maja (5 Czerwca) r. b. N. 9743 zamieszczonego w Dzienniku Powszechnym N. 130, 133 i 136, oraz w Dzienniku Gubernialnym N. 23, 24 i 25, Rząd Gubernialny podaje do powszechnej wiadomości: iż w dniu 18 (30) Września r. b. o godzinie 1ej z południa, odbywać się będzie w czwartym terminie na sali posiedzeń Rządu Gubernialnego głośna in minus licytacja na dostawę żywności do więzień w Łomży i Kalwarji przez ciąg roku jednego od dnia 19 Września (1 Października) r. b. do tegoż dnia i miesiąca 1863 r. od ceny po kopiejek sześć i pół, za jednodzienną porcję żywności więzienia a to na tych samych jak uprzednio warunkach, z tem dodatkowem zastrzeżeniem, że chociażby dla jakich bądź powodów dostawa żywności z dniem 19 Września (1 Października) r. b. uregulowaną być uie mogła i żywność przez pewien czas Administracyjnie dostarczaną była, entrepryza wszakże ta obowiązywać będzie przedsiębiercę od tejże daty 19 Września (1 Października) r. b. to jest: że jeżeli oferta na licytacji osiągniętą będzie niższą od kosztu Administracyjnego żywienia przyjąć na siebie w Obrębie ceny jaka z licytacji wyniknie.

O bliższych warunkach dowiedzieć się można każdodziennie wyjąwszy świąt i uroczystości dworskich, tak w biurze Rządu Gubernialnego jako i Naczelników Powiatowych.

Suwałki dnia 31 Sierpnia (12 Września) 1862 r.

Gubernator Cywilny, Korytkowski.

za Naczelnika Kancelarji, Jałbrzykowski.

(N. D. 4539) *Rząd Gubernialny Augustowski.*

Ponieważ po raz siódmy ogłoszony termin do wydzierżawienia przez licytacją dochodu z propinacji we wsiach Czarna krynica, Dewoniszki, Kępiny Szlajnie i Trakiszki, od Majoratu Janor z ekonomii Kalwarja odpadłych spełzł bezskutecznie, przeto Rząd Gubernialny podaje do powszechnej wiadomości, że w d. 2 (14) Października r. b. odbędzie się w biurze tutejszem w Suwałkach nowa licytacja na wydzierżawienie pro 1862 i 68 pomienionego dochodu poczynając od sumy rs. 200.

Każdy przeto mający zamiar ubiegać się o tę dzierżawę winien znajdować się w terminie i miejscu wyżej wskazanym zaopatrzony:

a) W świadectwo kwalifikacyjne postanowieniem Namiestnika Królestwa z d. 24 Stycznia 1818 r. przepisane a wydane przez właściwego Naczelnika Powiatu podług wzoru przez Komisję Rządową Skarbu pod dniem 4 (16) Września 1857 r. N. 32,198/15.466 wskazanego, które gdyby mogło być wcześniej rozpoznane, konkurent obowiązany jest takowe przynajmniej na trzy dni przed terminem licytacyjnym złożyć Rządowi Gubernialnemu.

b) W świadectwo kasy skarbowej na złożone vadium w kwocie wyrównywającej 1/4 część sumy do licytacji przyjętej, tudzież w gotowiznę na uzupełnienie tegoż vadium w stosunku postąpionej przez siebie ceny dzierżawnej.

Utrzymujący się przy dzierżawie obowiązany będzie przyjąć ogólne warunki przez Komisję Rządową Skarbu co do dzierżaw tego rodzaju przepisane, które pretendent w każdym czasie w biurze Rządu Gubernialnego przejrzeć może.

Żadne zastrzeżenia ze strony ubiegających się o dzierżawę przyjęte nie będą, dekalracje przeto ich winny być bezwarunkowe, a każdy utrzymujący się przy licytacji stawić się obowiązującym względem Rządu od daty podpisania protokółu licytacyjnego, pod utratą złożonego vadium i pod rygorem ogłoszenia na jego odpowiedzialność nowej licytacji. Chociażby zaś zatwierdzenie tego protokółu lub uchylenie go później jak w miesiąc od daty jego przez Komisję Rządową Skarbu nastąpiło, nie będzie mógł rościć z tąd żadnej pretensji. Uprzedza się licytantów aby między sobą niedopuszczali się zmowy i udzielania odstępnego dla zmniejszenia korzyści jakie skarb osiągnąć zamierzył przez licytację, wrazie bowiem dostrzeżenia tego, winni do odpowiedzialności na drodze Sądowej pociągnięci zostaną.

Suwałki d. 18 (30) Sierpnia 1862 r.

Gubernator Cywilny, Korytkowski.

Naczelnik Kancelarji, Wójcicki.

(N. D. 4613) *Rząd Gubernialny Augustowski.*

Ponieważ licytacja na przedaż budwol po magazynie solnym Kidule pozostałych w drugim terminie ogłoszona dla braku konkurentów spełzła bezskutecznie przeto Rząd Gubernialny Augustowski podaje do wiadomości publicznej, że nowa licytacja na tę przedaż jak niemniej na wieczyste czynszowe wydzierżawienie gruntów pod temi zabudowaniami i ogrodem będących, odbędzie się w biurze Rządu Gubernialnego Augustowskiego w Suwałkach d. 18 (30) Września r. b. 1862 o godzinie 12 w południe pod warunkami podanemi przez Rząd Gubernialny w dniu 16 (28) Czerwca r. b. N. 28299/1418 a zamieszczonemi w Dzienniku Powszechnym w numerach 150, 152 i 156 tudzież w Dzienniku Gubernialnym Augustowskim w numerach 26, 27 i 28 z r. b.

Suwałki d. 22 Sierpnia (3 Września) 1862 r.

Gubernator Cywilny, Korytkowski.

za Naczelnika Kancelarji, Jałbrzykowski.

(N. D. 4614) *Rząd Gubernialny Augustowski.*

Ponieważ ogłoszone na dnie 17 (29) Lipca i 17 (29) Sierpnia r. b. licytacje na entreprysę drukowania Dziennika Urzędowego Gubernii Augustowskiej na lat trzy 1863/5 dla braku konkurentów nie przyszły do skutku, Rząd Gubernialny przeto, podaje do powszechnej wiadomości, że w dniu 18 (30) Września r. b. począwszy od godziny 1 z południa w sali posiedzeń Rządu Gubernialnego odbywać się będzie głośna in minus licytacja na powyższą entreprysę drukowania Dziennika Urzędowego Gubernii tutejszej na lata 1863, 1864, 1865, a to pod warunkami w pierwiastkowem obwieszczeniu Rządu Gubernialnego w Dzienniku Urzędowym Gubernii Augustowskiej Nr. 27, 28, 29 oraz w Dzienniku Powszechnym w N. 152, 158 i 163 umieszczonem i do przejrzenia, tak w expedyturze Rządu Gubernialnego jako też w biurze Naczelnika Powiatu Łomżyńskiego znajdującemi się.

Suwałki d. 21 Sierpnia (2 Września) 1862 r.

Gubernator Cywilny, Korytkowski.

za Naczelnika Kancelarji, Jałbrzykowski.

(N. D. 4581) *Rząd Gubernialny Augustowski.*

Z powodu niedoszłej do skutku w pierwszym terminie licytacji na reperację gmachu więziennego w Kalwarji, Rząd Gubernialny z odwołaniem się do obwieszczenia swego daty 19 (31) Lipca r. b. Nr. 41,991/13,425 zamieszczonego w Dzienniku Urzędowym tutejszej Gub. Nr. 31, 32 i 33, oraz w Dzienniku Powszechnym Nr. 176, 180 i 184, podaje do powszechnej wiadomości, że powtórna licytacja in minus na tęż entreprysę, odbywać się będzie przez opieczętowane deklaracje na sali posiedzeń Rządu Guber. na tych jak uprzednio warunkach od sumy anszlagowej rs. 1080 kop. 63 w dniu 18 (30) Września r. b. o godzinie 1 z południa, każdy przeto mający chęć ubiegania się o tę entreprysę, winien w terminie oznaczonym zgłosić się do biura Rządu Gubernialnego i złożyć deklarację, podług przepisanej w powołanych wyżej obwieszczeniach formy sporządzoną.

Suwałki d. 20 Sierp. (1 Września) 1862 r.

Gubernator Cywilny, Korytkowski.

(1) za Naczelnika Kancelarji, Jałbrzykowski.

(N. D. 4651) *Komitet budowy Mostu stałego na Wiśle w Warszawie.*

Podaje do wiadomości osób interesowanych, iż w dniu 7 (19) b. m. o godzinie 11 z rana, w sali licytacyjnej Rządu Gubernialnego Warszawskiego odbywać się będzie głośna licytacja in minus na dostawę bali 40 całowych sosnowych potrzebnych do budowy bulwarków przy moście stałym na Wiśle.

Przystępujący do licytacji złożą dowody kasy Gubernialnej Warszawskiej, na deponowane w niej vadium w wysokości rs. 140 jako wyrównywające $1/_{10}$ części sumy podanej do licytacji, gotowizną lub papierami kredytowemi na kaucje przyjmowanemi, które to vadia nieutrzymującym się na licytacji, zaraz powrócone zostaną.

Bliższa wiadomość o warunkach tej entrepryzy, powziętą być może w Kancelarji Komitetu budowy mostu w godzinach biurowych.

Warszawa d. 10 Września 1862 r.

Prezes,

Radca Tajny, Łaszczyński.

(1) za Naczelnika Kancelarji, Adamowski.

(N. D. 4608) *Naczelnik Powiatu Wieluńskiego.*

W dniu 25 Września (7 Października) r. b. o godzinie 2 po południu, odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Wieluńskiego licytacja in minus przez otwarcie opieczętowanych deklaracji podług wzoru poniżej zamieszczonego podać się mających na budowę zabudowań to jest:

1. Nowego domu drewnianego dla sług Kościelnych w mieście Lututowie rs. 853 k. $12^1/_2$.

2. Obórki tamże drewnianej rs. 102 k. $73^3/_4$. razem od sumy anszlagowej rs. 955 kop. $86^1/_4$, przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć vadium w $1/_{10}$ części to jest rs. 95 kop. 59, do jednej z kas Skarbowych, lub miejskich, którą wrazie nieutrzymania się przy licytacji odebrać będzie mógł natychmiast, lub też za wskazaniem miejsca przez pocztę na koszt zwróconem sobie mieć będzie.

Wzór do deklaracji.

Ja niżej podpisany, obowiązuję się niniejszem pismem do wykonania robót, około budowy nowego domu drewnianego w mieście Lututowie i obórki tamże, stosownie do anszlagu za sumę (wypisać literami) poddając się wszelkim zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym.

Vadium do tej entreprysy złożyłem w kasie N. w dowód czego kwit tejże kasy dołączam, pisałem w N. dnia N. miesiąca N. roks 1862 imie i nazwisko oraz miejsce zamieszkania napisać czytelnie.

Wieluń dnia 18 (30) Sierpnia 1862 r.

Smidecki,

(N. D. 4507) *Naczelnik Powiatu Łukowskiego.*

Podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 18 (30) Września r. b., to jest we Wtorek, odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Łukowskiego do godziny 2 z południa, in minus przez opieczętowane deklaracje, w drugim terminie licytacja od sumy rs. 819 kop. $61^3/_4$, wyraźnie rs. ośmset dziewiętnaście kop. sześćdziesiąt jedna i trzy czwarte, anszlagiem przez Komisję Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdzonym objętej, na entreprysę budowy nowej plebanii drewnianej w parafii r. l. Radoryż na tych samych warunkach jakie w Nr. 34 Okólnika Powiatowego, w Nr. 31, 32 i 33 Dziennika Gubernialnego, oraz Nr. 172, 179 i 184 Diennika Powszechnego z r. b. wskazanemi zostały.

Łuków d. 17 (29) Sierpnia 1862 r.

2) Koźmiński.

(N. D. 4725) *Naczelnik Powiatu Płockiego.*

Stosownie do reskryptu Rządu Gubernialnego z dnia 13 (25) Sierpnia r. b. N 42154/1366 podaje do publicznej wiadomości iż w Kancelarji Magistratu miasta Płońska w obec dozoru kościelnego parafii Płońsk w dniu 2 (14) Października b. r. o godzinie 11ej z rana odbędzie się in minus licytacja poczynając od sumy anszlagowej rs. 2235 kop. 60 1/2 na entreprysę wyrestaurowania kościoła parafialnego w Płońsku, a to przez złożenie opieczętowanych deklaracji wedle wzoru poniżej zamieszczonego pisać się winnych, które w d. tym tylko do godziny 10 1/2 z rana przyjmowane będą, każdy zatem mający chęć podjęcia się rzeczonej entreprysy obowiązany jest złożyć na vadium rs. 223 kop. 56 w gotowiźnie w którejkolwiek kasie i dołączyć kwit na dowód, że takowe vadium w jej depozycie znajduje się, które nieutrzymującemu się przy licytacji zaraz powróconem zostanie.

Inne warunki licytacyjne w każdym czasie prócz świąt w Kancelarji magistratu miasta Płońska przejrzane być mogą.

Płock d. 25 Sierpnia (6 Września) 1862 r.

Radca Dworu, w z. Grabiński.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Naczelnika Powiatu Płockiego z dnia 22 Sierpnia (3 Września) r. b. Nr. 17649 podaję niniejszą deklarację, iż z obowiązuję się wziąść w entreprysę reparacją kościoła parafialnego w Płońsku a to za sumę rs. N. (tu wypisać sumę literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym. Kwit kasy N. na złożone w niej vadium rs. 223 kop. 56 wynoszące dołączam, które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, lub o nadesłanie na pocztę do N. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. dnia N. miesiąca N. 1862 r.

(podpisać imie i nazwisko.)

(N. D. 4721) *Magistrat Miasta Sierpca.*

Z mocy upoważnienia W. Naczelnika Powiatu Mławskiego reskryptem z dnia 25 Sierpnia (6 Września) r. b. N. 13,879 wydanego na rozporządzeniu Rządu Gubernialnego Płockiego z dnia 18 (30) Sierpnia r. b. N. 13,570/1392, wspartego, podaje do publicznej wiadomości, iż w dniu 24 Września (6 Października) r. b. o godzinie 9 z rana, odbywać się będzie w biurze Magistratu tutejszego licytacja in minus od sumy rs. 725 kop. $14^1/_2$, na entreprysę wybudowania bulwarku drewnianego z przystępem do wody nad rzeką Sierpienicą w mieście prywatnym Sierpcu, a to stosownie do przepisów przez podanie opieczętowanych sekretnych deklaracji wedle wzoru poniżej zamieszczonego pisać się winnych, które w dniu tym tylko do godziny 11 z rana przyjmowane będą, później zaś złożone odrzuconemi zostaną.

Każdy przeto mający chęć przystąpić do tej licytacji obowiązany jest złożyć vadium rs. 59, w gotowiźnie, lub kwit którejkolwiek kasy, że takowe vadium w jej depozycie złożone zostało, które nieutrzymującemu się przy licytacji zaraz zwróconem zostanie.

Warunki do licytacji i kosztorys każdodziennie wyjąwszy świąt w Magistracie tutejszym przejrzane być mogą.

Sierpc d. 28 Sierp. (9 Września) 1862 r.

(1) Burmistrz, Dzierżanowski.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia Magistratu miasta Sierpca z dnia 28 Sierpnia (9 Września) r. b. N. 1850, podaję niniejszą deklarację, że obowiązuję się podjąć entreprysy wybudowania bulwarku drewnianego z przystępem do wody nad rzeką Sierpienicą w mieście prywatnym Sierpcu za sumę rs. (tu wypisać liczbami i litarami) poddając się wszelkim obowiązkom warunkami licytacyjnemi objętym.

Zaświadczenie kasy N. na złożone w jej depozycie vadium rs. 59 wynoszące dołączam, które wrazie nieutrzymania się sam odbiorę.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. d. N. mca N. 1862 r.

(podpisać imie i nazwisko)

(N. D. 4508) *Magistrat Miasta Łodzi.*

Wskutek odręcznego zarządzenia W. Naczelnika Powiatu Łęczyckiego z dnia 11 (23) b. m. i r. Nr. 18814 na zasadzie reskryptu władzy wyższej wydanego, podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 17 (29) Września o godzinie 10 przed południem odbywać się będzie w biurze Magistratu tutejszego in minus przez opieczętowane deklaracje licytacja na budowę nowych bruków w przedłużeniu ulicy Kościelnej i częściach Średniej Południowej-Wschodniej i Cegielnianej w m. Łodzi zaczynając od sumy rs. 4051 kop. 95 potwierdzonym przez Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych kosztorysem objętej.

Każdy zatem chęć podjęcia się tej entreprysy mający, winien w terminie powyżej oznaczonym złożyć deklaracją opieczętowaną podług poniżej zamieszczonego wzoru opisaną z dołączeniem kwitu Kasy Miejskiej, lub innej skarbowej na stawione vadium wyrównywające 1/10 część sumy kosztorysowej czyli rs. 405 kop. 19 1/2 które nieutrzymującemu się zaraz powrócone będzie.

Warunki licytacyjne, wykaz kosztow każdego dnia w godzinach służbowych w biurze Magistratu przejrzane być mogą.

Łódź d. 16 (28) Sierpnia 1862 r.

Prezydent,

Asesor Kolegjalny, Traeger.

Wzór do deklaracji.

Stosownie do ogłoszenia z daty N. podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję sie wziąść entreprysę N. za sumę rs. N. (tu wypisać cyframi i literami bez poprawek) poddając się wszelkim zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym a mnie dobrze znanym.

Kwit na złożone vadium w kwocie rs. N. dołączam które wrazie nieutrzymania się przy entrepryzie sam odbiorę, lub o którego przysłanie na mój koszt do N. upraszam.

Pisałem w N. dnia N. mca N. roku N.

(tu podpisać imię i nazwisko)

(N. D. 4714) *Zarząd Jeneral-Intendenta I. Armii.*

Z powodu bezskutecznej licytacji na przewozkę z Brześcia-Litewskiego do Warszawy 19,500 czetwerów mąki i 1950 czetwerów kaszy odbywać się będzie w Zarządzie Jenerał-Intendenta b. I Armii w Warszawie 7 (19) i 11 (23) b. m. licytacja na przewózkę prowiantu z Brześcia do Warszawy w zmiejszonej ilości, to jest 10,000 czetwerów mąki, albo żyta i 1000 czetwerów kaszy, albo jęczmienia. Przewózka ta ma być skończona 31 Grudnia 1862 r.

Warszawa d. 1 (13) Września 1862 r.

Jenerał-Intendent, Sinielników.

(2) Naczelnik Wydziału, Aratowski.

(N. D. 4707) *Rada Szczegółowa Opiekuńcza Szpitala Dzieciątka Jezus.*

Ponieważ dla braku kunkurentów spełzła bezskutecznie ogłoszona na dzień 29 Sierpnia (10 Września) r. b. licytacja na dostawę dla Szpitala Dzieciątka Jezus, drzewa sosnowego w szczapach w ilości, na całoroczną potrzebę 500 mniej więcej sążni kubicznych miary Polskiej, przeto, nowy termin do licytacji na takową dostawę na dzień 11 (23) Września r. b. godzinę 5 z południa naznacza. Licytacja takowa odbędzie się w Kancelarji Szpitalnej przez deklaracje opieczętowane, a następnie głośna. Praetium, od którego licytacja in minus rozpocznie się, ustanowionem jest na rs. 8 kop. 24, za jeden sążeń takiejże jak wyżej miary.

Każdy przystępujący do licytacji, winien złożyć na vadium rs. 400 w gotowiźnie, albo listach zastawnych, lub innych papierach na kaucję zwykle przyjmowanych. Takowe vadia nieutrzymującym się przy licytacji, zaraz po jej odbyciu powrócone będą. Inne warunki są do przejrzenia w Kancelarji Szpitalnej każdodziennie.

Wzór do deklaracji dołącza się poniżej.

Warszawa d. 31 Sierp. (12 Września) 1862 r.

Opiekun Prezydujący,

(2) Radca Stanu, Pętkowski.

Wzór do deklaracji.

W skutku ogłoszenia z dnia 31 Sierpnia (12 Września) r. b. obowiązuję się dostawić dla Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie, drzewa sosnowego w szczapach, w ilości na całoroczną potrzebę tego zakładu mniej więcej 500 sążni kubicznych miary Polskiej, po cenie rs. . wyraźnie rs. . . . . . za jeden taki sążeń.

Wszystkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym, poddaję się.

Kwit na złożone vadium w ilości rs. 400 dołączam.

Stałe moje zamieszkanie w Warszawie przy ulicy . . . . . pod Nr. . . . .

Warszawa dnia . . . . mca . . . . 1862 r.

(podpisać wyraźnie imie i nazwisko.)

Deklaracje skrobane, przekreślane, lub poprawiane, nie będą przyjęte.

(N. D. 4594) *Rada Opiekuncza Domu Przytułku i Pracy.*

Podaje do wiadomości pp. ogrodników że dnia 19 Września (1 Października) r b. o godzinie 5 z południa w Kancelarji Domu przytułku i Pracy odbywać się będzie licytacja głośna na sześcioletnie wydzierżawienie ogrodu fruktowego i warzywnego do Instytutu należącego, każdy z przystępujących do licytacji zaopatrzony być winien w vadium w ilości rs. 30, o innych warunkach dowiedzieć się można każdego dnia oprócz świąt na miejscu.

Warszawa dnia 6 Września 1862 r.

(2) Prezydujący, Hempel.

ZAPOZWY EDYKTALNE.

(N. D. 3649)

Na żądanie Karola-Edwarda Faerber majstra profesji powroźniczej w lasku tamże w Okręgu Szadkowskim Gubernii Warszawskiej zamieszkałego, od którego Fortunat Biegański Adwokat Konsystorski, Nr. 739*a* w Warszawie mieszkający w obronie stawać będzie.

Ja Błażej Kowalski Woźny przy Sądzie Apelacyjnym Królestwa Polskiego nominowany i przysięgły w Warszawie pod Nr. 188 zamieszkały.

Zapozwałem Joannę z Marskich Faerber żonę powoda z pobytu niewiadomą: ostatecznie przy mężu w mieście Lasku zamieszkałą dawniej jak od roku z pobytu niewiadomą, iżby za rok od doręczenia tego zapozwu a mianowicie: w dniu najbliższym środowym po dniu 1 Sierpnia 1863 r. lub dni następnych środowych po każdym 1 następnych miesięcy wedle kalendarza Rzymskiego stawiła się na jawnej audjencji konsystorza Ewangelicko-Augsburgskiego w Warszawie, posiedzenia swe w mieście Warszawie przy ulicy Nowy-Świat w domu pod Nr. 1286, zwykle o godzinie 6 z południa odbywającego, i na wnioski powoda odpowiedziała; któren żądać i domagać się będzie:

Aby małżeństwo na dniu 14 Października 1851 r. w parafii Ewangelicko-Augsburgskiej Pabjanice zawarte, z winy pozwanej zostało rozwiązanem, i taż na ponoszenie kosztów skazana.

z Zasady:

Że wedle art. 155 prawa z r. 1836 złośliwe opuszczenie ze strony jednego z małżonków daje przyczynę do rozwodu; a do wystąpienia obecnego powód decyzją Konsystorza Ewangelicko-Augsburgskiego z d. 17 (29) Maja 1862 r. do Nr 1642, został upoważniony.

Oznajmia się pozwanej, iż bezwzględnie na jej niestawiennictwo, wyrok zaoczny nastąpi.

Warszawa d. 3 (15) Lipca 1862 r.

Błażej Kowalski, W. S. A. K. P.

w Drukarni J. Jaworskiego.—Za pozwoleniem Cenzury.